Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...найнай 1921 оной ...рин 21-нэ гарана | № 267 (14378) | 1976 оной ноябриин 14, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Улаан-Үдын аймагай „Маяк" колхозой Бурнашовско фермын һаалишад абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэнэ

Бурнашовско һаалиин ...ын хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй XXV съездын түү... шиидхэбринүүдтэй та...жа, арбадахи габан жэ... түрүүшын ондо дээшэ...гдэһэн социалис уялга ... тэдэнэй жэшээгээр ...ыень республикын һаалишадые уряалаа ... Эндэхи малшадай со...ис уялгые КПСС-эй об... ...йшааһан байгаа. «Жэ... турша һаалишан бү... бүлэг үнеэдһээ 1250 ...рһээ бага бэшэ һү аба... ...гээд эндэхинэй уялга до...лэгдэһэн юм.

...элүүлэгдэһэн социа... уялга абаһан фермын ...ктив габшагай һайнаар ажаллажа байна. Хамта дээрээ 4 һаалишан эндэ хүдэлнэ. Хүн бүхэн 52 үнеэ харууһалдаг. Энэ жэлэй январь-октябрь һаранuудай туршада 182 тугал абтаад, нэгэшье толгой хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэнэ. Байгша оной эхинһээ фермын үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1741 килограмм һүн һаагдаа гэхэ гү, али хамтадаа 4100-гаад центнер абтаһан байна.

Энэ фермын түрүү һаалишад бүри һайн дүнгүүдые туйлана. Жэшээнь, дүршэл ехэтэй һаалишан Надежда Петровна Богачева үнгэрэгшэ 10 һарын туршада бүлэг үнеэдһээнь 1200-гаад центнер һү абанхай. Тиихэдэ Анна Галактионовна Черных, Вера Петровна Матвеева гэгшэд энэ үе соо 1030—1049 центнер һү һаагаа.

— Манай фермын һаалишад энэ жэлдэ эршэтэй һайнаар хүдэлнэ. Жэлэй эхиндэ абаһан социалис уялгаяа дүүргэхэ аргатайбди, — гэжэ Бурнашовско фермые даагша, партиин гэшүүн Прасковья Савельевна Радионова хөөрэнэ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: түрүү һаалишад А. Г. Черных, фермые даагша П. С. Радионова, В. П. Матвеева, Н. П. Богачева.

ТАБАН ЖЭЛ — ашаг үрэ, шанар, дэлисэ

487 хүн ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭЭ

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө социалис мүрысөөндэ оролсожо, Улаан-Үдын прибор-бүтээлгын заводой механическа цехэй (начальнигынь В. А. Павленко) токарь Александр Галсанов жэлэйнгээ даабарие Агуу-ехэ Октябриин 59 жэлэй ойн болотор дүүргээд, һайн шанартай продукци бүтээн гаргалгаар хубиин тамгатай болохо гэһэн үүсхэл гаргааһэн.

А. Д. Галсановай үүсхэл завод дотор үргэнөөр таража, 520 гаран хүн өөр дэмжэгдэһэн байгаа. Октябриин революциин ойн баярай дүтэлхэ тудам арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбүүдые, социалис уялгануудые болзорһоонь урид амжалтатайгаар түгэсхэһэн тухайдаа хүдэлмэришэд улам олоороо мэдээсэнэ.

Үүсхэл гаргагша Александр Доржиевич жэлэйнгээ түсэбые хараалһан болзорһоо хорёод хоногоор урид дүүргэбэ. Ажал хэрэгээ һайнаар эмхидхэжэ, хүдэлмэринигөө сагые нягтаруулжа, түрүү коммунист һара бүрнингөө даабарие 130—140 процент дүүргэһэн байха юм. Уралан нарижуулгын экономическа ашаг үрэ ехэтэй нэгэ дурадхал оруулаа. Түхеэрэлгэ, хэрэгсэлнүүдтээ гамтай һайнаар хандажа, ажалайнгаа саг зүбөөр гаргашалжа, нимэ ехэ амжалта туйлаба. А. Галсанов мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлгын курсада һураһан, цехэйнгээ нийтын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан байна.

Ноябрь һарын түрүүшын үдэрнүүдэй мэдээнэй ёһоор, үүсхэл дэмжэгшэдэй 487-иинь, тэрэ тоодо слесарь В. Путинцев, орёогшод В. Русакова, Е. Самсонович, токарь С. Ольховатский, слесарь-хабсарагша Н. Симонова, хэбшэн Г. Малахян болон бусад энэ жэлэй түсэбүүдые дүүргэһэн байха юм.

Б. М. ЖИГЖИТОВ.

АМЖАЛТА ОРОЛДОСОҺОО

«Зырянский» совхозой малшад һайнаар ажаллажа, үндэр үрэ дүн туйлана. Энэ ажахын нэгэдэхи отделениин үхэршэд Павел Колмаков, Владимир Недоров, Юрий Тунин гэгшэд бурууунуудые шадабаритайгаар адуулан таргалуулжа, сентябрь һарада тус бүринь шэгнүүр сүүдхэдээ дунда зэргээр 1332 граммаар нэмээһэн байна.

Мүнөө совхоз гүрэндэ тарган мяха тушаажа эхилэнхэй. Һаяхан ажахын дүршэлтэй мастернууд нүхэд Колмаков, Недоров, Тунин гэгшэдэй хүдэлмэрилдэг гүүртэһээ түрүүшын үхэрнүүд мяханай комбинадта абаашагдажа, тус бүридөө дунда зэргээр 353 килограмм шэгнүүртэйгээр тушаагдаба. Гэхэ зуура, бурууунуудай 24-иинь эрхим тарган гэһэн сэгнэлтэдэ хүртөө. Малаа тобир тарганаар тушаажа эхилһэн энэ гүүртынхид Агуухэ Октябриин пайндэр болотор үшөө 100 тарган бурууунуудые мяханай комбинадта тушаагаа.

Ажахыда малай үбэлжэлгэдэ бэлдэхэ хэрэгтэ ехэ анхарал табигдана. Арбадахи табан жэлэй хоёрдохи жэлэй түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ малай үбэлжэлгэ шиидхэхы үень байха гээшэ. Тиимэһээ совхозой бүхы хүдэлмэрилэгшэд үбэлжэлгэдөө һайнаар бэлдэхэ, тэжээл нэмэжэ абаха арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэхэ зорилго урдаа табижа, мүнөө эршэтэйгээр ажаллана. Малай байранууд дулаалагдажа, һаамхай үнеэд үбэлэйнгөө байрада оруулагдаа. Тэжээл буйлуулха цехүүд хүдэлгэгдэхэнь. Мүн үбһэн, сенаж, силос, ногооной гурилһаа гадна, һолоомон, зеленко сомогдон абтаа. Алексей Николаевич Решетовэй эрхилдэг Ангирай отделенидэ энэ хүдэлмэри илангаяа эмхитэйгээр хэгдэнэ.

П. ХАЛТАНОВ
Прибайкалиин аймаг.

СҮҮДХЭДЭЭ 100 МЯНГА

Ленинэй орденто мяха-консервын комбинадай консервэ хэдэг заводой хүдэлмэришэд Октябриин революциин 59-дэхи жэлэй ойдо зорюулагдаһан мүрысөөндэ хамсыгаа шуун оролсоод, үсэд нэтэрүүгээр ажаллажа байна. Халаан бүриин даабари дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ, эрхим шанартай продукци гаргаха хэрэгтэ шухалын шухала анхарал табигдана.

Минии хүтэлбэрилдэг бригадын коллектив энэ ехэ мүрысөөндэ хабаадалсана. Бидэнэр халаанай туршада 45—46 мянган баанха консервэ хэхэ даабаряа 48—49 мянганда хүргэнэбди. Коллективнай «Россин продукцида эрхим шанар» гэһэн уряа доро хүдэлнэ. Бүхы продукцияа эрхим шанартайгаар гаргадаг болонхойбди.

Бидэнтэй мүрысэдэг Е. И. Зоринагай бригадын коллектив халаанай туршада мүн лэ 48—49, заримдаа 50 мянган баанха консервэ гаргажа, эрхим ажалаараа шалгарна. Заводоймнай хүдэлмэришэд сүүдхэдээ 96 мянган баанха консервэ хэхэ даабаряа 100 мянганда, зарим үдэрнүүдтэ 105 мянганда хүргэнэ.

Л. АРБУГАЕВА,
Улаан-Үдын мяха консервын комбинадай бригадир.

Бэшүүрэй механизаторнуудай үүсхэл дэмжэнэбди

ХАҺА САГТАНЬ ДҮҮРГЭХЭБДИ

Хэдэн жэлэй саада тээ манай Алтайн совхоздо кукурузын үндэр баян ургаса хуряагдадаг һэн. Тэрэ үедэ ажахын суута кукурузашан Р. Д. Гонсуруновай алдар соло бүхы республика доторнай тараһан байгаа. Ажалдаа гайхамшаг амжалта туйлажа, тэрэ СССР-эй Верховно Соведэй депутадаар һунгагдаһан юм.

Минии даадаг тракторна бригада һүүлшын хэдэн жэлэй туршада кукуруза ургуулаа. Тиихэдээ яһала амжалтатай ябанабди гэжэ хэлэлтэй. Үнгэрэгшэ жэлдэ бидэнэр 120 гектар газарта кукуруза тарижа, нилээд үндэр ургаса хуряагаа бэлэйбди. Плантациин гектар бүриһөө дунда зэргээр 120 центнер ургаса абажа, аймаг дотороо түрүү һуури эзэлээ һэмди. Энэ амжалта бидэниие ехээр урмашуулжа, тэрэнээ улам арьбадхахын гула яһала оролдолго гаргаадаа бэлэй. Кукуруза тариха 136 гектар талмай дээрэ үбэлдөө саһа тогтоогоо һэмди, наг шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ горитойгоор гаргагдаа һэн. Бидэнэр кукурузын үрэһэ наран сэсэгтэй холижо таринабди. Нимэ ушар кукурузын ургасада һайнаар нүлөөлдэг гэжэ урдахи жэлнүүдэй дүй дүршэл гаршална. Юуб гэхэдэ, наран сэсэг кукурузые наранай шанга элшэһээ далдалдаг, хүйтэнһөө хамгаалдаг гээшэ.

Байгша ондо кукурузын яһала һайн ургасын хүлеэгдэжэ байхада, манай бригадын оролдосо одоол харюулагдахань ха гэжэ баяртай байгаа бэлэйбди. Теэд эртын хюруу унажа, хүлеэгдээгүй хохидол ушаруулаа. Тиигэ бэшье кукурузын плантациин гектар бүриһөө 200 центнер ургаса абаха түсэбтэй байгаа һаа, 394 центнер ногоон набша намаа хуряажа шадаа бэлэйбди. Энэ дүн совхоз соо эрхим байбашье, манай һанаа сэдьхэл амаруулнагүй. Юуб гэхэдэ, бүри үндэр ургаса абтагдахаар ха юм.

Мүнөө бидэнэр ерэхэ жэлэй ургасын үндэһэ һуури табижа байнабди. Наг шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ һаяын үдэрнүүдтэ гаргажа эхилээбди. Энэ хүдэлмэридэ тэргэтэй МТЗ түхэлэй 5 трактор табигданхай.

Тракторно тарян ажалай бригадын жэлэй туршада хэхэ хүдэлмэри горитой ехэ лаб дла. Таряалангай, саб шалангай үрэжэл һайжаруулха хүдэлмэриһөө эхилээд, үбһэ тэжээл бэлдэхэлгэ, ургаса хуряалга, намарай паар хахалалга гэхэ мэтын ажал хүдэлмэри олон.

Байгша ондо бидэнэр 364 гектар газарта шэнисэ таряа һэмди. Гектарай 14,3 центнер орооһон хуряагдаа. Энэмнай үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо бага байгаа. Тиигэбэшье хамта дээрээ 9.930 центнер шэнисэ абаха байгаа һаа, 11.624 центнер хуряажа, түсэбөө дүүргээ бэлэйбди. Байгша оной таряа хуряалгада жэлһээ жэлдэ һайнаар хүдэлдэг механизатор Егор Очирович Араняапов комбайнернуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ түрүү һууринуудай нэгые эзэлжэ, ВДНХ-да ошохо түлөөһэгүй путевкоор шагнагдаа һэн. Мүн энэ нүхэртэй суг манай бригадын гэшүүн, кукуруза хуряалгын үедэ совхоз дотороо шалгарһан Михаил Доржиев, олон гектарта намарай паар хахалһан түрүү тракторист, бригадын гэшүүн Цыден Доржиев гэгшэд ВДНХ-да ошохо түлөөһэгүй путевкоор шагнагдаһан байна.

Һаяхан Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхозой «Сельхозтехника» нэгэдэлэй отделениин механизаторнууд, хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд 1977 оной хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ техникэ саг болзортонь, шанартайгаар бэлдэхэ талаар республика дотороо шэнэ үүсхэл гаргажа, социалис уялга абаба. Энэ уялгатайнь манай бригадын механизаторнууд танилсажа, уряадань харюу болгон оньһон техникээ эртээнһээ, һайн шанартайгаар заһабарилха гэжэ шиидээ.

Бригадынгаа гэнжэтэ 7, МТЗ түхэлэй 5 трактор, таряа хуряадаг 7, силос хуряадаг КС-2,6 түхэлэй 2 комбайн заһабарилха тусхай график табигдаа. Энэ графигай ёһоор оньһон техникэмнай 1977 оной хабарай тарилгаһаа урид бэлэн болгогдохо юм. Заһабарилгын хүдэлмэриин хажуугаар бригадымнай гэшүүдэй ажал замхахагүй. Ажахын поли, сабшалан дээрэһээ тэдэнэр хонишодой буусануудта, малай фермэдэ һолоомо зөөнэ, үбһэ шэрэнэ. Техникэ заһабарилгада дүршэл ехэтэй механизаторнууд табигдаа.

В. БАТУЕВ.
Алтайн совхозой тракторна бригадые даагша.

ЗАҺАБАРИЛГАЯА ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭХЭ

Урда жэлнүүдтэ Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд машина, техникээ хабарай тарилгын хүдэлмэринүүдтэ бэлдэхэдээ, оройтодог, тиимэһээ заһабарилгын шанар муу байдаг һэн. Эдэ дутагдалнуудаа усадхаха талаар колхозой инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, механизаторнууд энэ жэлдэ шухала хэмжээнүүдые абажа байна.

Байгша ондо хамга дээрээ 60 трактор, тэрэ тоодо ДТ түхэлэй 24 хүндэ трактор заһабарилагдаха ёһотой. Үшөө тиихэдэ 30 плуг, 30 сеялкэ болон культиваторнууд, борнойнууд, прицепүүд, бусадшье техникэ заһабарилагдаха.

Ерэхэ хабарай тарилгын хүдэлмэриин эхилтэр бүхы техникээ болзор соонь һайн шанартайгаар заһабарилхын тула колхозой механизаторнууд ноябриин 10-һаа энэ хүдэлмэри эхилхэ гэһэн зорилго урдаа табинхай.

Урда жэлнүүдтэ двигательнүүдые заһабарилха цехэй үгы дээрэһээ механизатор бүхэн али нэгэн аргаар трактораймнгаа мотоор заһабарилаа бологшо бэлэй. Теэд мотоорой ямар шанартайгаар заһабарилагдалаиинь мэдээжэ ааб даа.

Энэ жэлдэ колхоз МТМ соогоо мотоор заһабарилха, гагнуури хэхэ цехүүдые нээхэнь. Гагнууршан Г. Сахалов, түмэршэ дархан Ч. Раднаев гэгшэд энэ намарай хуряалгын үедэ нилээд олон комбайн, трактор болон плуг заһабарижа гаргаа. Эдэнэр өөһэдынгөө ажалда мэргэжэһэн хүнүүд гэжэ механизатор бүхэндэ мэдээжэ болонхой юм. Машина, тракторай зарим эдэрхэй хэрэгсэлнүүдыень һэлгэхэ запчастиин үгы байгаа һаань, тэдэнэр уран гартаа асаржа һэльбэн заһуулдаг байна.

Механизаторнуудай хүдэлмэрие хүнгэдхэхын тула тракторнуудай, бусад техникын шорой тооһо угааха цех нээгдэбэ. Мүн заһабарилгада хабаадагшадай сүлөө сагаа үнгэргэхэ амаралтын таһалга эндэ түхеэрэгдэнхэй. Механизаторнуудта хамтын хоол бэлдэгдэжэ байха юм. Колхозой партком, комсомолой комитет заһабарилгын ябаса тухай мэдээнүүдые гаргажа байха.

Колхозой механизаторнууд энэ жэл техникэ заһабарилга дээрэ ажалай бүтээсэ эрид дээшэлүүлжэ, февралиин 23 болотор заһабарилгаяа сүм дүүргэхэ зорилготой. Ерэхэ хабарай тарилгада хүдөө ажахынгаа бүхы техникэ эрхим һайнаар бэлдэхын тула тэмсэжэ байһан механизаторнуудайнгаа эрмэлзэл, оролдолгые колхозой правлени, партком халуунаар дэмжэжэ, хүдэлмэридэнь һайн эрхэ байдал хангаха байна.

Д. АЮШЕЕВ.
Зэдын аймаг.

Сотордомо дохёо

ДЭМЫ ҺУУҺААР ДЭЭРЭЭ ОРТОО

...Жэлэй дүүрэтэр һара хаба бага үлүүхэн саг ... Гүрэндэ мяха, һү ху...аха, адууһа малай тоо ...эйе олошоруулха түсэб, ...ряа заатагүй дүүргэхын ... олонхи ажахынуудай ...адай бүхы хүсэ шэ... арга боломжонуудаа ...лэн, эршэмтэйгээр хү... байһаниинь элитэ.

...нгаяа малайнгаа үбэл...дэ хаһа саг соонь һай... бэлдээд, бүри эртэн ... эхилжэ үхэр малаа ду... байрадань оруулаад, ...рэн рационоор үбһэ тэ...л эдюулһэн ажахынууд мүнөө үнеэдһээ һү ехээр ...а, шахамал малай шэг... һайса нэмээнэ бшуу. ...рин ингэжэ шадаагүй, ...ртаа хожом боло... дулаан байһандань да...жа, малайнгаа үбэлжэл... саг соонь ёһоор бэл... һууһан ажахынууд ...этэй байдалда оробо.

...гарайн аймагай «Дружба» совхозые абаад үзэе. ...най адууһа малаар ..., үйлэдбэриингөө хэм...р багахан ажахы юм. ...доол хоёрхон һаалиин ...этэй. Тиимэһээ эндэ ... үбэлжэлгэдэ бэлдхэл ...а орёо бэрхэтэй асуу... гараха ёһогүй, тэдэ ба...н фермэнүүдын үбэл... үни хада жэншэд... бэлдэнхэй байгаа бэзэ ... һанахаар һэн.

Үнэндөө, совхозой түбэй һаалиин фермэдэ ябахадаа, одоол гайхалтай түлюур туйган байдалтай ушараабди. Мүнөө хаа хаанагүй байрын саһанай ороод, үбэлэй шэмэрүүн хүйтэн хаһын эхилээд байхада, эндэхи фермын малай байранууд задагай зайдан зандаа, үүдэ, сонхонуудынь дулаалагдаагүй, зариманиинь шэллэгдээшьегүй байна.

— Би эндэ зургаан жэлдэ һаалишанаар хүдэлнэб. Малайнгаа үбэлжэлгын нимэ муу бэлдхэлтэйгээр эхилһэниие һананагүйб. Юун гээшэб даа. Ядахын сагта үнеэдэй хүхэ дэлэн, хүнэг амһартаяа угааха гэхэдэмнай бүлеэн уһан байхагүй. Тэжээл буйлуулдаг цехтэ гал түлидэг хүнүүднай хэдэн хоногто архидажа, үгы болошонхой, — гэжэ энэ фермын һаалишан Прасковья Серебрянникова хэлэнэ.

Тэрэ фермынгээ байдалые үлүүсэ ехэ муудхаажа хэлэнэ бэшэ. Бодото байдалынь үнэхөөрөө тиимэ юм.

Нэн түрүүн эндэнь удаан саг соо фермые даагша үгы байжа, малай үбэлжэлгэдэ бэлдхэл ехээр гэдэргэ татагдаа. Гансахан һүүлэй зургаа һара соо эндэ фермые даагша хоёр дахин һэлгэгдээ. Байгша ондо Буряадай хүдөө ажахын техникум дүүргэһэн залуу хүбүүн Сергей Костромин фермые даагшаар һаяхан томилогдоо.

— Малайнгаа үбэлжэлгэдэ түгэс бэлдэхэ гэжэ шадалаараа оролдожо байнабди. Хэрбээ намар эртэнһээ хойшо байра байдалаа һайнаар бэлдэһэн байгаа һаа, нимэ түлюур байдалда орохогүй һэмди. Теэд, мүнөө хэниие зэмэлхэбши даа. Дутуу дундаяа түргэн усадхаха гэжэл оролдохоһоо ондоо юумэн үгы, — гээд, нүхэр Костромин хэлэнэ.

Үбһэ тэжээл алмаабди гээд эндэхид бүри һая болотор үнеэдээ үдэрынь адуулаа. Урин дулаанда, таряалан, сабшалан дээрэ малай эдихэ юумэнэй элбэг байхада үхэрнүүдые хожомхон болотор адуулхадашье муу бэшэ ааб даа. Теэд, Майска госхоной фермынхид үнеэдтээ бага зэргэ талханай бурдууг эдюулээд лэ ондоо ямаршье үбһэ тэжээл үгэнгүй, гансахан бэлшээрээр байлгаа. Тэрэнһээнь боложо, һүүлэй хүйтэндэ үнеэдынь харан байса тураа, һү шэмээншье ехээр татаа. Хэрбээ сентябрь соо, октябриин эхеэр үнеэн бүриһөө үдэрэй 1—5 килограмм һү һаадаг һаа, мүнөө оройдоол 2—3 килограмм һаана. Эдэ үдэрнүүдтэ үнеэдтэ тэжээл дүүрэн рационсор эдюулдэг болоошье һаань, һү һаалинь ехэ дээшэлнэгүй.

Ингэжэ үбһэ тэжээл алмаабди гэһэниинь эсэстээ тодхор татана.

Бодото байдалынь хараад байхада, Майска фермынхид һайнаар хүдэлхэ дүүрэн аргатай. Үнеэдэйнь байра һайн. Хэрбээ хаһа саг соонь дулаалаад байгаа һаань, мүнөө энэ байра соо дулаахан, хуурай, малай байжа эдеэлхэдэ аятай зохид байха һэн. Эндэхи байра соо автопоилка, малда шэнгэн тэжээл хэжэ үгэхэ хобоо, үнеэдые һааха оньһон түхеэрэлгэ гэхэ мэтэ хуу бии. Теэд, тэдэнь саг соогоо заһабарилагдаагүй дээрэһээ хүдэлнэгүй бшуу.

Үнэндөө, энэ фермэдэ һү ехээр һааха арга боломжо гүйсэд бии юм. Зай, харыт даа. Эдэндэ орходоо һураггүй муу байдалтай аад, Шэбэрэйнэй фермэ жэл бүри эндэхидһээ жэшээгүй ехэ һү һаана. Энэ жэлэй үнгэрһэн 10 һарада Шэбэрэй фермэдэ үнеэн бүриһөө 1.600 гаран килограмм һү һаагаад байхадань, майскынхид минил 1 100 гаран килограмм һаагаа. Мүнөөшье үбэлжэлгэдөө нимэ муугаар бэлдэхэдээ, майскынхид өөһэдөө зэмэтэй. Хоорондоо булта үгэеэ ойлголсоод, эмхитэйгээр хүдэлөө һаа, нимэ түлюур байдалда орохогүй һэн. Ажалдаа хайша хэрэгээр хандадаг, хүдэлмэриин журамай һула дээрэһээл нимэ болоно, — гэжэ колхозой ахамад зоотехник В. Ч. Бадмацыренов хэлэнэ.

Тэрэнь зүйтэйшье гэе. Тиигээд тус фермэдэ нимэ байдалай тохёолдоходо, ахамад зоотехник огто зэмэгүй гэхэ аалди. Хүдэлмэрие һайнаар эмхидхэхэ, һайн хүнүүдые шэлэжэ табиха, үбэлжэлгэдэ бэлдэхэдэнь туһалха, дутуу дундануудыень дары усадхаха хэмжээ абаха тушаа ажахын ахамад зоотехнигэй оролдоогүйдэ ондоо хэн оролдохо ёһотойб.

Ажахын түбэй фермынхидэй һү һааха түсэб, даабаряа һараһаа һарада дүүргэдэггүй дээрэһээнь совхоз байгша оной үнгэрһэн арба һарада бүхыдөө 5.200 центнер һү абаха аад, оройдол 4480 центнер һү үйлэдбэрилөө. Энээнһээ боложо, тус ажахы олохон центнер сагаан эдеэ гүрэндөө дутуу үгөөд байна.

Майска фермэдэ тохёолдоһон дутуу дундануудые усадхаха, тиигэжэ тус фермые гээгдэлһээ гаргаха тушаа эндэ мэнэ һаяхан үнгэргэгдэһэн суглаан дээрэ яһала хөөрэлдөөн болоо. Тодорхой хэмжээнүүдшье хараалагдаа. Тэдэнь түргэн бэелүүлэгдэжэ, эндэхи байдал ойрын сагта һайн тээшэ хубилха бэзэ гэжэ найдагдана.

А. ИЛЬИН.
аймагай «Вперёд» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

УДААДАХИ ҺАРЫН ТҮСЭБӨӨР

Агуухэ Октябриин һайндэрые судно-бүтээлгын заводой залуушуулай комплексно бригада һайн амжалтатайгаар угтаба. Тус бригадын бригадир Павлуцкий ингэжэ хөөрэнэ:

— Манай бригадын гэшүүд залуушуул юм. Тиимэһээ бидэнэр заводойнгоо эгээл харюусалгатай участогай нэгые даажа абанхайбди. Мүнөө бригадамнай декабрь һарын түсэбөөр хүдэлжэ эхилэнхэй. Коммунис партиин XXV съездын шиидхэбэринүүдые хэр зэргэ бэелүүлжэ байһанаа, ерэхэ 1977 ондо ажаллаха хараа түсэбөө зүбшэн хэлсэнэбди.

Эдэнэрэй баяр — габшагай ажал. Бригадын гэшүүд оронойнгоо ехэ барилга — БАМ-да 200 тонны бага таамжатай баржа сагһаа урид бэлэглэхын хойноһоо оролдон, үдэр, халаан бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэнэ.

Ж. ИРДЫНЕЕВА.

АША ҮРЭ, ЭРХИМ ШАНАРАЙ ТҮЛӨӨ

ЛЕНИНГРАД. (ТАСС). Ноябриин 12-то партиин Ленинградска обкомой пленум боложо, КПСС-эй ЦК-гай октябриин (1976 оной) Пленумэй дүнгүүд тухай, тэндэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгые үндэһэ болгон, Ленинградай партийна организациин шиидхэн бэелүүлхэ зорилгонууд тухай асуудалые зүбшэн хэлсэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй Ленинградска обкомой нэгэдэхи секретарь Г. В. Романов элидхэл хээ.

Элидхэлшэ ба үгэ хэлэгшэд үйлэдбэриин хүсэнүүдэй фондын ашагые бүхы талаарнь дээшэлүүлхэ, хүдэлмэриин хүсэ зүбөөр ашаглаха, элдэб хэрэгсэлнүүдые бүтээлгэдэ металлай гараса хорооho, капитальна барилгын шанар улам һайжаруулха арга боломжонуудые тодорхойгоор шэнжэлбэ.

КПСС-эй обкомой пленум КПСС-эй ЦК-гай октябриин (1976 оной) Пленумэй шиидхэбэринүүдые, нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ доторхи заабаринууд ба тобшололнуудые хүсэд бүрин һайшаагаад, тэдэниие хэлбэришэгүйгөөр хүтэлбэри болгохо, гүйсэдхэлдэ абаха гэжэ шиидхээ.

1976—1980 онуудта Ленинградые, Ленинградска областиие экономическа, социальна талаарнь хүгжөөхэ нэгэдхэмэл түсэбые пленум гол түлэб һайшааба.

ВЕТЕРАНУУДАЙ КОНФЕРЕНЦИ

Дайнай ветерануудай дүрбэдэхи бүхэсоюзна конференци Москвада болоод, ноябриин 12-то хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Энээндэ бүхы Союзна республиканууднаа ерэһэн делегадууд, хилын саанахи айлшад хабаадаба.

Дайнай ветерануудай Советскэ комитет шэнээр һунгагдаа. Советскэ Союзай хоёр дахин Герой, Армиин генерал П. И. Батов комитедэй түрүүлэгшээр дахинаа, харюусалгата секретаряар — Советскэ Союзай Герой А. П. Маресьев, һунгагдаба.

КОММУНИСТ ТУХАЙ ХӨӨРӨӨН

САГАЙ ЭРИЛТЭҺЭЭ ГЭЭГДЭНЭГҮЙ

«Заветы Ильича» совхозой конторын газаа зогсоноб. Үглөөнһөө хойшо бүрхэһэн тэнгэридэ мүнөө гансал арха барха үүлэд үлөөд, наран бүри шангаар шарана. Тосхоной үйлсэдэ хон-жэн. Гансал хирэ-хирэ болоод лэ машинанууд шабар сасан хажуугаарнь гарана, хэдэн хүнүүд хайшаашьеб яараһан янзатай үнгэрнэ.

Нима Чимитович Дандаровтай уулзаха гэбэл, конторын газаа зогсоо һаатнай дээрэ гэжэ совхозой парткомой секретарь нүхэр Санжиев хэлээ һэн. Харин би хахад час тухай хүлеэгээд байхадаа, үнэтэй сагаа дэмы гээнэ гүб гээд һанаадхибаб.

Удангүй шабар шабха болошоһон самосвал конторын хажууда ерээд тогтобо. Кабинын үүдэн нээгдэжэ, туранхай, набтар хүн гаража ерээд, хуушаран татаһан шляпаяа абаад, хүлһэеэ аршасагаан байтараа, намайе обёоржо, яаралтайгаар дүтэлбэ.

— Парткомой секретарь дуулгаа һэн. Нима Чимитович Дандаров. Хоёрдохи отделениие эрхилэгшэ, — гээд минии гар шангаар адхаба.

Конторын хойно ербылдэн ногоорһон уляаһануудай доро ошожо, ута һандаля дээрэ һуубабди. Эндэ һэрюун. Шииг нойто татаад, халуун балай мэдэрэгдэнэгүй.

Нима Чимитович Дандаров бүхы наһан соогоо үнэн сэхээр, хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллажа ябаһан хүн. Элдэб шалтагаанһаа болоjо, һургуули һударта балай һуража бираагүйшье һаа, өөрөө ном үзэжэ, энэ дутагдалаа усадхахые яһалаханааршье оролдоо.

1949—1950 онуудта ФЗУ-да һураа. Тиигэжэ электролебедчигой мэргэжэл шудалһан байха. Хажуугаарнь үдэшын һургуулида һуража, долоон класс дүүргэһэн юм. Тус мэргэжэлээрэ ехэ удаан худэлөөгүй. Жэл тухай соо Сэлэнгын леспромхоздо ажаллаад, нютагаа бусаа һэн. Юундэ тиигээ гээшэбта гэжэ һурахадамни иимэ харюу үгөө һэн.

— Юрэдөө, залуугай эндүү, алдуу байгаа гэжэ һанагшаб. Халта хүдэлөөд байхадаа, хүдөө ажахыда ажаллаа һаа, дээрэ ха гэжэ ходо бододог болоо һэм.

Онсолходо, нүхэр Дандаров 1956 ондо трактористнуудай курс дүүргэһэн юм. Иигэжэ тариан ажал дээрэ хүдэлхэ бата шиидхэбэри абаад, мүнөө болотороо ажаллажа ябана.

Энэ хугасаа соо трактористаар, комбайнераар, бригадирай туһалагшаар, бригадираар ажаллаа. Тиигэжэ түрэл колхозойнгоо (мүнөө совхоз) тариалан, сабшалангые табан хурган шэнги һайнаар мэдэхэ болоо гэбэл алдуу болохогүй. Энээн тухай халэхэдэмни Нима Чимитович халта бодолгото болобо.

— Нээрээшье, тиимэ гээшэ ха. Газар газарай сабшалан тариалан өөрын онсо шэнжэ шанартай, өөрын «зантай» агша. Зарим газарта даншье һаа уһалиг, нүгөө тээнь халтад гэбэл гандашахаар хэбэртэй байдаг. Тиимэһээ хаана ямар ажал хэхэ ёһотой байһанаа һайн мэдэһэн ушар ажалдамни ехээр туһалдаг гээшэ ха.

Нима Чимитович Дандаров 1973 онһоо хойшо совхозой хоёрдохи отделениие эрхилэгшээр ажаллана. Энэ хугасаа соо хэһэн юумэнэйнь ехэ. Зүгөөр «туйлажархиһаншье юумэн балай үгы» гэжэ Нима Чимитович хэлэнэ. Даншье тиимэ бэшэ ааб даа.

Юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ Нима Чимитович Дандаровай хүтэлбэрилдэг отделениин коллектив мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдаха талаар горитой амжалтануудые туйлаһан юм. Жэшээлхэдэ, 187 гаран центнер нооһон тушаагдаа. Хонин бүхэнһөө 3 килограмм нооһон хайшалагдаа һэн. 100 эхэ хонин бүхэнһөө 88 хурьга абажа, эхэһээнь таһалаа һэн. 7300 центнер һүн энэ хугасаа соо һаагдажа, үнеэн бүхэн дээрэ гаргажа харахада — 1910 килограммда хүргэгдэһэн байна.

Тариан ажалай талаар абажа харахада, нэгэ бага муушаг. Олон жэлэй ган гасуур болоjо муу ургаса абтаа һэн. Гэбэшье тарианайнгаа гектар бүхэнһөөнь арбаад центнер орооһо сохижо абаһан байха.

— Отделениие эрхилэгшын ажал хүшэр хүндэ даа. Манай дунда зэргын отделениидэ 400 гаран үнеэд, 6400 толгой хонин, 1300 толгой залуу үхэр харууһалагдана. Гадна 1050 гектарта шэниисэ, 723 гектарта обёос, 204 гектарта зеленкэ, 150 гектарта ешмээн таринабди. Хажуугаарнь 378 гектар газарта хахалаатай паар. 1800 гектар сабшалан бии. Заримдаа арга тухашни хаанаашье хүрэхэеэ болишоод байха. Партиин XXV съезд дээрэ ехэ удха шанартай шиидхэбэринүүд абтаа. Хүдөө ажахые агропромышленна үндэһэ һуури дээрэ томоодхожо, мэргэжүүлэн хүгжөөхэ гээшэ тон зүб гэжэ һананаб. Гэбэшье ехээр яараха хэрэггүй ааб даа, — гэжэ тэрэ бодолгодо абтан хөөрэбэ.

— Тиихэдээ хүдөө ажахын дунда зиндаанай хүтэлбэрилэгшэ ямар байха ёһотойб?

Нима Чимитович бодолгото болобо.

— Хари. Энээн тухай бододог байгааб гээд [illegible] аргамгүй. Гэбэшье [illegible] рүүн ехэ юумэ мэдэхэ, [illegible] хынгаа онсо илгаае. [illegible] маягые һайнаар ойл[illegible] байха ёһотой гэжэ һан[illegible] Гадна хүн зонтой хү[illegible] шадаха, үгэеэ ойлго[illegible] шадаха ёһотой.

Нима Чимитович Да[illegible] ров тон зүб хэлэбэ. Т[illegible] һээ һургуули һударта [illegible] ха сүлөө тухагүй ябаһа[illegible] һаа, сагайнгаа эрил[illegible] гээгдэнгүй ябажа ба[illegible] дань батаар этигэнэб. [illegible] гэхэдэ. арба гаран [illegible] саана партиин гэшүүн [illegible] һон энэ хүн эрдэм мэд[illegible] дээшэлүүлхые ходо ор[illegible] жо ябадаг. Иимэл даа [illegible] партиин юрын нэгэ г[illegible] нэй ажал хэрэг.

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИ[illegible]
Улаан-Үдын аймаг.

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ЖЭШЭЭГЭЭР

Улаан-Үдын хилээмэнэй комбинадай проходнойн дэргэдэ ашаанай хэдэн машинанууд сутларанхай. Залуухан эхэнэр хашаагай үүдэ нээжэ, машинануудые оруулна. Машинанууд иишэ таһалгарнагүй ерэжэ, комбинадай хүдэлмэрилэгшэдэй бариһан хилээмэ абаад, городой магазинууд тээшэ яаранад. Хилээмэ баригшад гурбан халаанай туршада хүдэлнэ. Амаралтыншье үдэр эндэ ажалай эршэтэ абяан зэдэлэн байдаг лэ. Хилээмэнэй комбинадай коллектив һайн шанартай продукци ехээр гаргажа, городойнгоо ажалшадые түгэс хангаха гэһэн хүсэл эрмэлзэлтэйгээр ажалланад.

— Манай коллективэй гаргадаг продукцида, илангаяа торт, печенидэ ехэ захил ороно. Хүдэлмэрилэгшэднай ажалшадай захилые дүүргэхын тула бүхы хүсэ шадалаа гаргана, — гэжэ хилээмэнэй комбинадай партийна эхин организациин секретарь З. Н. Лиханова хөөрэн байгаа һэн.

Арбан һарынгаа даабари болзорһоонь урид дүүргэжэ, Октябриин хубисхалай һайндэрые ажалай бэлэгтэйгээр угтаха гэһэн мүрысөөндэ комбинадай бүхы хүдэлмэрилэгшэд оролсоод, шангахаар хүдэлөө. Г. И. Филимонова, З. А. Гурулева гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригаданuудай коллективүүд эрхим түрүү ажалаараа бэшэнэй дундаһаа шалгарна. Ажалай түрүүшүүлэй хойно орожо, нюураа шоройдуулхагүй гэһэн хүсэл эрмэлзэлтэйгээр хүдэлһэн бэшэшье олон хүдэлмэрилэгшэд хилээмэнэй зүйлнүүдые ехээр, һайн шанартайгаар гаргажа, үндэр бүтээсэ туйлана.

Зинаида Андреевна Гурулевагай хүтэлбэрилдэг коммунис ажалай нэрэ солотой бригадын коллектив мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана. Тус бригадын хүдэлмэрилэгшэд хилээмэ бариха арба һарынгаа даабари бүри октябриин 17-до дүүргээ.

Халаанай дүүрэхын урда гээхэнэ Зинаида Гурулевагай бригадын хүдэлдэг участогта хүрэжэ ерэбэбди. Болоһон хилээмэнэй, тоһоной хоншуухан үнэр гутана. Эндэ ариг сэбэр. Үлүү дутуу юумэн харагданагүй. Сэбэр сагаан халаадтай эхэнэрнүүд, залуухан басагад туха сүлөөгүйхэн ажаллажа байнад. Эндэ ехэнхи ажал оньһон техникын хүсөөр бүтээгдэнэ.

— Ажалайнгаа далан процентые оньһон түхеэрэлгэнүүдэй хүсөөр ханэбди,—гэжэ табяад наһанай, дүүрэн сагаан шарайтай эхэнэр бидэндэ хөөрэнэ. Энэмнай бригадир Зинаида Андреевна Гурулева өөрөөл байшаба. Хамта хүдэлдэг нүхэдөө ехэл магтана. Тэрэнэй үгэ зугаа дээрэһээ, сэхэ сагаан һанаатай, ажалша бэрхэ хүн гэжэ ойлгожо абабабди. Хори гаран жэл хилээмэ бариха ажалда хүдэлнэ. Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан, коммунис ажалай ударнигай нэрэ солотой. Бригададань 11 хүдэлмэрилэгшэд. Эдэнэй олонхинь хилээмэ бариха «нюусануудые» һайн мэдэдэг. Гурил зүбөөр эһээжэ шадаа һаа, һайн шанартай хилээмэ барижа болохоор юм. Энэ харюусалгатай ажал Елена Павловна Луцик хэнэ. Бригадынь бэшэшье олон хүдэлмэрилэгшэд ажал хэрэгээ һайн мэдэнэ. Энээн дээрэһээл хилээмэ амтатайгаар барижа, даабаряа үлүүлэн дүүргэнэ. Манай ерэһэн үдэр эдэнэр 6400 килограмм хилээмэ бариха даабаритай аад, 6750 килограмм хилээмэ болгожо гаргаад байба.

— Халаанай дүүрэтэр үшөө 200 килограмм хилээмэ барихабди,—гээд бригадир З. А. Гурулева шиидэнгээр хэлэнэ. Тэрэнэй үгэнүүдые һайшаан дэмжэһэн мэтээр оньһон лининүүд дээгүүр хилээмэнэй хэбүүд торон тогтонгүй һолжоржол байна.

Улаан-Үдын хилээмэнэй комбинадай булта хүдэлмэрилэгшэд хаба шадалаа туршалсан, үдэрһөө үдэртэ улам шангаар хүдэлнэ. Халаанай даабари дүүргэдэггүй, муу шанартай продукци гаргадаг хүдэлмэрилэгшэд эндэ үгы юм. Энээн дээрэһээл хилээмэнэй комбинадай коллектив һайн шанартай продукци ехээр гаргажа, городойнгоо ажалшадай эрилтые һайнаар хангана. Комбинадай коллектив октябрь һарада 852 тонно хилээмэ бариха даабаряа 858 тоннодо хүргөө. Хараалагдаһан түсэбһөө гадуур 2 тонно торт, печени, пряник, бэшэшье зүйлнүүдые гаргаба.

К. ЖАМЬЯНОВ

Хорёод жэлдэ хүдэлжэ ябаһан 2-дохи классай жолоошон Александр Эпхеровнч Хитрихеев «Улаан Туяа» совхоздо хүдэлнэ. Тэрэниие Яруунын аймагта һайн мэдэхэ, ехэтэ хүндэлдэг. Нүхэр Хитрихеев даажа абаһан машинаяа капитальна заһабарида оруулангүйгөөр хэдэн жэлдэ ямаршьегүй хүдэлгэнэ. Үниизэй жолоошон халаанайнгаа нормо холо үлүүлэн дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. Э. Хитрихеев.

С. БАЛДУЕВАЙ фото

ПРОПАГАНДИСТЫН УДАРИДАЛГАА

Кировэй нэрэмжэтэ химкомбинадай «Наирит» гэжэ нэгэдэлэй гол предприятиин электрын цехэй начальник Г. А. Тоноян гэгшэдэ хүдэлмэриин шанар дээшэлүүлхэ, ажалай эмхидхэл һайжаруулха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэдэ шэглүүлһэн 150 гаран дурадхал ороһон байна. Научна коммунизмын үндэһэн суртал шудалдаг теоретическэ семинарай һурагшадай зунай амаралтын үедэ гэртээ дүүргэһэн даалгабариинь үрэ дүн энэ гээшэ. Тус семинарые Г. А. Тоноян хүтэлбэрилдэг.

— Тогтоогдоһон гуримай ёһоор түгэсхэлэй хэшээл дээрэ үйлэдбэриингээ дутагдалнуудые элирүүлхэ даалгабари һурагшадта үгтэдэг байна. Һуралсалай жэлэй туршада һуража олоһон эрдэмээ хэрэглэн, һурагшаднай эдэ дутагдалнуудые шэнжэлжэ үзэдэг, тэдэниие зайсуулха зам бэдэрдэг, —гээд Григорий Арутюнович хөөрэнэ. Эдэнэрэй дурадхалнуудые мэргэжэлтэд шэнжэлжэ үзэдэг юм. Эдээнтэйнь түрүүн танилсаад үзэхэдэ, тон олонхи дурадхалнуудынь КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэтэй холбоотой байна. Һурагшадай хэһэн энэ ажал ойрын хэшээлнүүдтэ зүбшэн хэлсэгдэхэ юм.

Мүнөө эхилжэ байгаа һуралсалай жэл хадаа пропагандист Тоноянай гушан хоёрдохи жэлынь юм. 1944 ондо тиихэ үедэ залуу электригтэ партийна билет баряулагдаа һэн. Тиигээд комсомолой политическэ кружогто пропагандист болохо даалгабари үгтөө бэлэй.

Хүдэлжэ байгаад, хүдэлмэришэн залуушуулай һургуулида һурадаг байгаа, удаань техникумдэ. Һүүлээрнь политехническэ институтда һураа, хэды иимэ бэрхэшээлтэй байгаашье һаань, Тоноян пропагандистынгаа ажал орхёогүй юм.

Григорий Арутюнович мүнөө республика доторoo эрхим пропагандистнарай нэгэн юм. Энэ хүнэй дүй дүршэлдэ һурахаяа ондоо предприятинуудһаа ерэдэг болонхой.

Энэ пропагандист темэ бүхэноо үйлэдбэриингээ хэрэгтэй холбоотойгоор үзэхэ гэжэ оролдодог юм. КПСС-эй XXV съездын материалнуудта түшэглэн, үйлэдбэриин ашаг үрэ ехэ болгохо, ажалай эмхидхэл һайжаруулха хэрэгтэ шэглүүлһэн ехэ хүдэлмэри коллектив ябуулһан байна. Семинарта һурагшадһаа гадна хэшээлнүүд дээрэнь коллективэй бусад гэшүүд олоороо хабаадалсадаг. Тиин нэгэ иимэ [illegible] дээрэ «би, табан жэл[illegible] хүдэлмэришэдэй хуб[illegible] сэбүүдые табиха г[illegible] нэ үүсхэл гараһан [illegible]

— Эдэ түсэбүүд [illegible] эдэнэрэй табан жэлэ[illegible] болоjо үгэһэн байна. [illegible] жэ пропагандист [illegible] һүүлэй дүрбэ һары[illegible] да уралан нарижуул[illegible] радхалнууд илангаяа [illegible] ороһон байна. Энэнш[illegible] гээшэ. Партийна до[illegible] нүүдые шудалжа [illegible] залуушуул шэнжэлхы[illegible] диха хүдэлмэриингөө [illegible] тодорхойгоор хаража [illegible] хань лэ тон шухала ба[illegible]

Г. А. Тоноянай [illegible] бэрилдэг семинарта [illegible] 35 хүн бултадаа үйл[illegible] түрүүшүүл юм.

А. САВ[illegible]
ТАСС-ай [illegible]

Ереван.

ТЭЭГДЭҺЭЭ МЭДЭЭСЭНЭ

ЗАЛУУШУУЛ СОВХОЗДО АЖАЛЛАНА

Тээгдын дунда һургуули дүүргэһэн залуу хүбүүд, басагад һүүлэй жэлнүүдтэ түрэл совхоздоо үлэжэ, хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болоjо байна. Энэ заншалыень Хүрбын совхозой хүтэлбэрилэгшэд һайшаана.

Энэ жэлдэ тус һургуули дүүргэһэн олохон хүбүүд, басагад мүнөө совхоздоо ажаллана. Жэшээлэн хэлэбэл, Ринчинов Э. арбадахи класс дүүргээд, таряа хураалгын үедэ комбайнерай туһалагшаар хүдэлөө. Мүн Закиров Р. трактористаар ажаллажа байна. Нанзатова Н. Доржиева С. хоёр тариянай тоог дээрэ һайнаар хүдэлөө. Дабаев Ч.-Д., Шулунова Р. гэгшэд залуу малай гүүртэдэ ажаллажа байна.

Совхозой дүршэл ехэтэй малшад болон механизаторнууд залуушуулдаа туһална, ажалай дүршэлдэ һургана.

ШЭНЭ МАГАЗИН

Хүрбын совхозой түб һууриндa ажахын хэрэгсэлнүүдые худалдаха шэнэ магазин нээгдэбэ. Худалдаа наймаанай энэ эмхи мүнөө үеын түхеэрэлгэнүүдээр хангагданхай. Магазин соо һаруул, сэбэр, эд бараанинь таатай зохидхоноор табигдаһан байна. Наймаашан Т. Мирганёва хүн зондо анхаралтайгаар хандажа, тэдэнэй эрилтые һайнаар хангахын тула ехэ оролдоно.

Ц. Х. ГОМБОДОРЖИЕВА,
худөө бэшэгшэ
Хориин аймаг

Улаан-Үдын судна барилгын заводой гурбадахи цехтэ табадахи разрядай слесарь, КПСС-эй гэшүүн Вениамин Иннокентьевич Арбутовский 25 жэл хүдэлжэ байна. Дүй дүршэлтэн болоһон слесарь даабаряа үдэр бүри үлүүлэн дүүргэдэг, ажалдаа голодоһо гаргадаггүй юм. Заводой ветеран Вениамин Иннокентьевичые танихагүй хүн үсөөн юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Арбутовский.

С. БАЛДУЕВАЙ фото

ТУРШАЛГЫН ТҮРҮҮШЫН ДҮНГҮҮ[illegible]

ВАСХНИЛ-ай Сибириин отделениин Буряадай комплексно эрдэм шэнжэлэлгын таһагай научна хүдэлмэрилэгшэд үнгэрһэн зунай гуршада БАМ-ай барилга шадар шэнжэлгэ-туршалгын хүдэлмэри ябуулһанаа бусажа ерэбэд. Республикын хойто аймагуудай газар дээрэ шэнжэлгэ хэһэн эрдэмтэ-аграрнигууд гол түлэб хүдөө ажахые саашадань яагаад хүгжөөхэ арга боломжонуудые бэдэрһэн байна. Юуб гэхэдэ, мүнөө баригдажа байгаа Байгал-Амарай түмэр зам шадар бодхоогдохо ерээдүйн хото, городуудай, һуурин, тосхонуудай хүн зониие эдеэ хоолой зүйлөөр, илангаяа һү, үндэгэ, хартаабха, овощоор хангаха түрүүшын туршалга хэгдэбэ.

Шэмэрүүн хүйтэн уларилтай, огто гэдэдэггүй хүрьһэтэй энэ хизаарта хартаабха, овощ, тэжээлэй ургамалнуудые ургуулхань тон хүшэр. Тиимэһээ эрдэмтэд нимэрхүү ургамалнуудые тарижа, түргэн эдеэшүүлхэ арга бэдэрһэн байна. Тэжээл бэлэдхэлгын лабораториин хүдэлмэрилэгшэд хүдөө ажахын эрдэмэй кандидат Г. Б. Цыреновэй хүтэлбэри доро Хойто-Байгалай аймагта, Дээдэ Ангарай хотогорто сабшалан бэлшээриин үрэжэл һайжаруулха, үндэһөөрнь һайжаруулха шэнжэлэлгэ хэһэн байна. Шэнжэлгэ хэхэдээ эрдэмтэд сабшалангай ногооной ша[illegible] дорхойлжо, минеральн[illegible] жүүлгэ оруулхада у[illegible] али зэргээр дээшэлхэ[illegible] һые элирхэйлһэн ту[illegible] хээ.

Туршалгын дүнгүүд[illegible] солон зэргэсүүлхэдэнь [illegible] рай дунда зэргээр 90 [illegible] грамм азотно үтэ[illegible] оруулхада, ногооно[illegible] хоёр дахин дээшэлдэг [illegible] һаниинь тодорхойл[illegible] Тиихэдэ үндэһөөрнь [illegible] руулагдаһан сабшалан[illegible] шээри дээрэ хяаг но[illegible] рихада, нилээд ур[illegible] байба.

Ганса энэ жэлдэ ха[illegible] туршалга-шэнжэлэлгы[illegible] гүүдээр эсэслэхын а[illegible] ааб даа. Гэбэшье ү[illegible] зунай үедэ хэгдэлэн [illegible] шалгын дүнгүүдые бү[illegible] согсолон харахада, ре[illegible] кымнай хойто зүгтэ та[illegible] ногооной, сабшалангай [illegible] баян ургаса ургуулжа[illegible] лиин гүүртэ, ферм[illegible] олошоруулха арга бол[illegible] бии байһаниие гэрш[illegible]

ВАСХНИЛ-ай Си[illegible] отделениин Буряадай [illegible] лексно эрдэм шэнжэ[illegible] таһагай нүгеэдэ ветер[illegible] таһагай хүдэлмэрилэг[illegible] теринарна албанай [illegible] үргэнөөр эмхидхэхэ [illegible] лэлгэ хэһэн байна.

Мүнөө туршалгын [illegible] улам гүнзэгыгөөр шэн[illegible] дэнэ. Ерэхэ жэлдэ [illegible] жэлэлгын хүдэлмэри [illegible] үргэлжэлүүлэгдэхэ юм.

А. ДЕРИГЛАЗ[illegible]

ЭРХИМ ШАНАРТАЙ ҮРЭҺЭН БЭЛЭДХЭГДЭХЭ

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ Нарһатын совхозой тариашад урда жэлнүүдтэ орходоо нилээдгүй үндэр ургаса ургуулаа. Хэрбээ нёдондо жэл гектар бүриһөө оройдоо 5 центнер ургаса абаһан һаа, харин байгша ондо 10 центнергэ хүргэжэ шадаабди. Тиигэжэ үнгэрһэн жэл оройдоол 20 мянган центнер орооһо бэлэдхэһэн аад, мүнөө 45 мянга гаран центнер эрхим шанартай таряа амбаар соогоо оруулбабди. Газар тариалан эрхилхэ хэрэг һайжаруулһанай, механизаторнуудай оролдосотой ажалай ашаар энэ амжалта туйлагдаа.

Совхозой тариашад хабарай тарилгые һайн бэлэдхэлтэйгээр, саг болзортонь үнгэргэжэ, ургасын хойноһоо харууһа зүбөөр эмхидхэб. Гадна ургуулһан ургасаяа гээлтэ хоролтогүйгөөр хураахахын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, урма зоригтойгоор ажаллажа, хураалгынгаа хүдэлмэриие урда жэлэйхиһээ долоон хоног урид, аймаг дотороо эгээл түрүүлэн дүүргэбэ. Энэ амжалтада манай түрүү комбайнернууд А. Грузинцев, А. Туезов, В. Житихин болон бусад ехэхэн хубитаяа оруулаа.

Урданайхиһаа үндэр ургаса абажа, совхознай ниитынгээ мал ажахыда ехэхэн талха таряа хубаарилхаһаа гадна. 1500 центнер эрхим шанартай орооһо гүрэндөө худалдаха аргатай болоһон байна. Гадна Тулдунай совхоздо. «Коммунизм» колхоздо 1000 — 1000 центнер «Тамми» сортын үрэһэнэй ешмээн худалдаабди.

Мүн ерэхэ жэлдэ баһал үндэр амжалтануудые туйлахын тула эртээнһээ бэлэдхэл хэжэ эхилэнхэйбди. Хойто жэлэй ургасада 1850 гектар эртын паар бэлэн болгогдоо. Мүн 900 гектар намарай паар хахалагдаба. Иигээд тарилгын техникэ, машинанууд заһабарилагдажа эхилхэнь.

Һайн үрэһэ тарибал, баян ургаса хурааха гээд тариаша зон хэлсэдэг. Тиимэһээ үрэһэ хүрэнгэеэ эртээнһээ бэлдэжэ, үндэр баян ургаса абаха гээшэ манай тон ехэ харюусалгатай хэрэг болоно. Урда жэлнүүдтэ гол түлэб ондоо тээһээ худалдажа абаһан үрэһөөр тарилга хэдэг байгаабди. Харин энэ жэлдэ өөһэдыгөө үрэһэнэй участогууд дээрэ ургуулагдаһан эгээл һайн шанартай 17 мянган центнер орооһые үрэһэндэ гэжэ амяарлаабди. Мүнөө энээнэйнгээ 8 мянган центнерыень ОВП-20, ОС-4,5 ба КЗС-10 түхэлэй машинаар сэбэрлэжэ, тарилгын шанарта хүргөөд байнабди. Ажахымнай бүхы гурбан отделениинүүдэй тарианай тоогууд дээрэ үрэһэ сэбэрлэхэ хүдэлмэри түлэг дундаа ябана. Орооһо сэбэрлэдэг машина, түхеэрэлгэнүүд һаадгүйгөөр хүдэлгэгдэнэ. Илангаяа нэгэдэхи отделенидэ энэ хүдэлмэри урагшатай түргөөр ябуулагдана. Эндэ тодхогдоһон КЗС-10 түхэлэй машина үндэр бүтээсэтэйгээр ашаглагдажа байнхай. Операторнууд Ю. Соколов, И. Потапов гэгшэд тус машиные һаадгүйгөөр хүдэлгэнэ. Орооһо сэбэрлэлгын машинануудые таһалгаряагүйгөөр хангажа, үдэр бүри үндэр бүтээсэ туйлахын тулада тоог дээрэ хүдэлдэг бусадшье ажалшад ехэ оролдолго гаргана. Тэрэшэлэн Хаймисаан, Гарал гэжэ газарнуудта оршодог нүгөө хоёр отделениинүүдэй тарианай тоогууд дээрэ үрэһэ сэбэрлэхэ хүдэлмэри түргэдхэгдэжэ байна.

Сэбэрлэгдэжэ байһан үрэһэнэй шанарые саг үргэлжын хиналта доро абанхайбди. Орооһото ургамалнуудай бүхы үрэһэ хүрэнгые эрхим сортдо хүрэхөөр сэбэрлэжэ хааха зорилго табигданхай. Иимэ үрэһөөр тарилга хэгдэһэн зарим участогуудһаа энэ жэлдэ гектарай 18—20 центнер хүрэтэр ургаса хураагдаа ха юм. Гадна манай нютагай эрхэ байдалда таараһан «Тамми» сортын ешмээнэй үрэһэ ехээр бэлдэхэ байнабди. Бүхы үрэһэ хүрэнгэеэ лабораторно аргаар шалгажа үзэхэбди.

Иигэжэ манай совхозой ажалшад хойто жэлдэ үндэр ургаса ургуулхын тулада нэн түрүүн һайн шанартайгаар өөһэдын үрэһэ хаажа абаха хойшолуулашагүй зорилгоо бэелүүлжэ байна.

С. НАМЖИЛОВ,
Яруунын аймагай
Нарһатын совхозой
агроном-семеновод.

АВТОНОМИТО ОБЛАСТЬНУУДТА, НАЦИОНАЛЬНА ОКРУГУУДТА

ҮБЭЛЭЙ ХАРГЫ

Хойто зүгэй Уренгой тосхонһоо автопоезд гаража, бүри саашаа — газай хэбтэшэ тээшэ шэглэбэ. Тус автопоездын коллектив намаг налхитай, ой тайгатай газараар үбэлэй харгы гаргаха юм. Пур мүрэнөөр энэ зундаа Уренгой тосхондо асарагдаһан түхеэрэлгэнүүд, механизмууд, түлишэ, үрэмдэлгын станогууд энэ жэлэй эхеэр эндэ олдоһон газай хэбтэшэ хүрэтэр үбэлэй энэ харгыгаар абаашагдаха болоно.

Ямало-Ненецкэ национальна округой энэ районд газ олзоборилго эхилхэеэ байна. Тэрэнэй барилгые хурдан түргэнөөр эрхилхэ гэжэ үрэмдэгшэд, геологууд болон барилгашад шиидэнхэй. Ерэхэ жэлдэ газ бэлдэлгын заводой барилга дүүргэгдэжэ, трубопровод хүрэтэр түмэр харгы татагдахаар хараалагдана.

В. ЖИЛЯКОВ.
ТАСС-ай корр.

ШЭНЭ АРГААР

Ханты-Мансиин национальна округтохи Самотлорой нефтиин хэбтэшэдэ дүтэхэнэ контейнернэ трубопроводой барилга эхилбэ. Тэрэнэй ашаглалгада оруулагдахада, ашаанай мантан томо 60 мянган автомашина ажалһаа «сүлөөлэгдэхэ» юм.

Самотлор мүнөө барилгын ехэ талмай болонхой. Эндэхи барилгануудай олонхинь намагтай газарта бодхоогдоно. Тиимэһээ эндэ харгы барихын түлөө үдэр бүри ехэ хэмжээнэй элһэн хэрэгтэй болоно. Элһэнэй эгээ ехэ карьер барилгын талмайһаа 30 километрэй зайда түхеэрэгдэнхэй. Элһэ зөөхэ хэрэгые эндэхи хүдэлмэришэд шэнэ аргаар эрхилхэ гэжэ шиидэбэ. Ушар иимэһээ барилгын талмайһаа элһэнэй карьер хүрэтэр пневмотрубопровод бариха гэжэ шиидэһэн байна. Тэрэнэй ашаар элһэн контейнернүүдтэ ашагдажа, барилгын талмайда асарагдаха юм.

В. ОХОТСКИЙ,
ТАСС-ай корр.

КОЛХОЗУУДАЙ ХҮСӨӨР

Адыгейскэ автономито областьдо анха түрүүшын колхозууд хоорондын леспромхозой һуури Майкопско районд табигдаба. Эндэхи Ленинэй нэрэмжэтэ, «Заветы Ильича», «Заря» болон бусад колхозуудай газар дайда модоор баян юм. Тиимэһээ хамтын хүсөөр хамһабариин һайн ажахытай болонхой. Үргэн хэрэгсэлэй зүйлнүүдые модоор бүтээн гаргадаг цехүүд хүдэлгэгдэнэ.

Һаяхан эмхидхэгдэһэн колхозууд хоорондын модо бэлэдхэхэ нэгэдэлэй мэдэлдэ ажахынуудай цехүүд ой модотой газар үгтэбэ. Тэрэ нэгэдэлэй гүйсэд хүсэндөө ороходо, ажахынуудай абадаг олзо доход хоёр дахин ехэ болохоор багсаагдана. Мүнөөнэй цехүүдэй түхеэрэлгэнүүдые һэлгэжэ, шэнэ технологи хэрэглэхэ арга олдохо байна. Үйлэдбэриин шэнэ корпусууд бодхоогдохоор түсэблэгдэнэ. Дүршэл ехэтэй мэргэжэлтэд леспромхоздо хүдэлхэ юм.

М. ХУНКАЕВ.
ТАСС-ай корр.

АРХЫЗАЙ АЯНШАЛГЫН КОМПЛЕКС

Карачаево-Черкесскэ автономито областиин Архыз гэжэ үзэсхэлэнтэ һайхан нютаг тээшэ электрын эльшэ хүсэ дамжуулха линиин барилга эхилбэ. Тэндэ 7500 хүнэй багтаамжатай аяншалагшадай томо комплексын барилга эхилһэн байна.

Архыз — Хойто Кавказэй үндэр хадата нютагуудай эгээл һайханиинь мүн. Эндэ бүхэли жэлдээ шахуу санаар һолжоржо, наранда бэеэ шаража болохо юм. Үндэр хадануудай «дээдэ этажуудта» зунай сагта саһан байдаг, хүйтэн һаяхинһаа «хамгаалагдаһан» голдо хүнүүд шунгажа байдаг.

Москвагай архитекторнууд комплексын проектые зохёоһон байна. Архызда гостиницануудай томо корпусууд, кино болон концертын зал, аяншалагшадай клуб, тамаралгын хоёр бассейн, 30 километр утатай агаарай дүүжэн харгынууд баригдахаар түсэблэгдэнэ.

Н. СТЯЖКИН.
ТАСС-ай корр.

ХИЗААР ОРОНОО ШЭНЖЭЛНЭ

Агын Буряадай национальна округой хизаар ороноо шэнжэлэгшэд жэл бүри зунай сагта түрэл нютагуудаараа аяншалдаг юм. Эртэ урда сагта хүн зоной ажаһууһан газарнуудаар энэ зундаа тэдэнэр аяншалба. Тиигэжэ шабараар амбартануудые хэдэг мастерскойнуудай үлэдэһэ, загаһа баридаг хэрэгсэлнүүдые, бусад зүйлнүүдые олоһон байна.

Тэдэниие шэнжэлэн харахада, Забайкалида эртэ урда сагта ажаһууһан хүн зоной соёл культура нилээд хүгжэнхэй байгаа гэжэ гэршэлнэ. Агын багшанарай училищиин географиин багша В. Г. Стрельниковэй үүсхэлээр байгаали, мүн түүхын болон культурын памятнигуудые хамгаалха музей эмхидхэгдэһэн байна. Хизаар ороноо шэнжэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадагша Г. Н. Найдано округой археологическа карта зохёожо эхилэнхэй. Тэрэ картадань 200 гаран объект оруулагда[illegible] юм. Тэдэнэй хахадынь ая[illegible] шадай депутадуудай нюта[illegible] Советүүдэй хамгаалгада [illegible] танхай. Мүнөө округой 1[illegible] һургуулида хизаар оро[illegible] шэнжэлгын булангууд [illegible] хидхэгдээд, жэл бүри [illegible] экспонадууд нэмэгдэжэ [illegible] даг юм.

Б. РАБДАНО.
ТАСС-ай корр.

ҮЙЛСЭНҮҮДЭЙ ҺАЙНДЭР

Корягай национальна [illegible] ругой Тигиль тосхондо [illegible] ёһо заншал — үйлсэнүү[illegible] һайндэр мүндэлбэ. Н[illegible] һайндэрнүүдэй үедэ үй[illegible] бүхэндэ ажаһуугшад тос[illegible] ноо болбосон түхалтэй бо[illegible] хо талаар, ниитын ажаб[illegible] далда, ажалдаа туйлаһ[illegible] амжалтанууд тухайгаа [illegible] зонойнгоо урда тоосодог [illegible] римтай болоо.

XVII зуун жэлэй үедэ [illegible] тосхоной һуури табигда[illegible] байгаа. Тэрэнэй үйлсэн[illegible] дэй нэрэнүүдтэ нюта[illegible] мэдээжэ хүнүүдэй, Со[illegible] засаг байгуулхын түлөө т[illegible] сэгшэдэй, Эсэгэ ороноо ха[illegible] гаалгын Агууехэ дайн[illegible] баатарнуудай нэрэнүүд м[illegible] хэлэгдэһэн байна. Тэдэ [illegible] нүүд тухай хөөрэлдөөнү[illegible] түрүү ажалшадаа хүндэ[illegible] ёһололго, ариг сэбэр бай[illegible] лай түлөө соносхогдоһ[illegible] конкурсдо илагшадай [illegible] хэлэлгэ, уран һайханай б[illegible] гэмэй эдэбхитэдэй концер[illegible] нүүд үйлсэнүүдэй һайндэр[illegible] программада ородог юм.

М. ЖИЛИН.
ТАСС-ай корр.

ДЕПУТАТ-*надай мэдээтэ*

...ОДОДОО ...НОЙ ДУНДА

...hуладаhан наран ...шарай харуулан ... Ноёхоной үндэр ...дай саагуур хорго...оор түргэдэжэ бай... партсъездын нэрэм...хозой гуша гара ...толгой малай дү...ранудай нэгэниинь ...эй нютагта оршодог ... хонишод гэгээн са...рэй гэрэлые hам... ажалаа түргэд...матай, хонидойн ...жөөнэй хорёонуу...лта хаабаринуудые ...жа байхань хараг-

...гэ барилгаhаа ураг...лын үбэрhөө нааша ...н салуу уужам тала ... таран бэлшэhэн тор...рин ноохотой, тобир ... хонидоо суглуул...аhан. набтархан ... харабтар хурса ... шамбай до...энэр тэдэнээ бүрид... ларана хэбэртэй. ...и хэжэ хүдэржэhэн ... эхэнэр эндэ тэндэ ... хонидые hарабша...жа байжа, шадалай ... шанга хоолойгоор: ... «Тады!» — гээд

...й Мынгэйн отарые ... Сэлэнгын суута хо...нэгэн, аймагай Со... депутат Дулмажап ...ровна Будаева гээ-

...жап Доржитаровна ...аhан ажалаа жэшээ...эр, жэншэдгүй зохи...лдэгынь ойлгохоор. ... байрада шэмэтэ үб... ногоон hолоомоной ... жэрылдэнэ. hая...гдаhан ороохо та...йл холимог тэ...абhан нарин нягтаар ...арданхай. Хуушанай ...ниишодой бүхы юумэн ... хоёр хаалта, хобоо ...лалууриичь газар, ...гараар заhагданхай. ...лмажап Доржита... хонин ажал дээрээ ... жэлээ хүдэлжэ

...абан хоёр жэлэй ху...соо хонишоноор ажал... Харууhалжа бай...алнай хүсэ шадалаар ...ээд эдэниие гээлтэ ...үй, тобир тарганаар ...гээшэ гайтайхан хэ... — гээд энеэбхилнэ. ... аргаар, хайшан гээд ...урьгадаа гарзагүй ха... тухайнь Будаева...релдэхэдэ:

...Ямаршье ажалай ам...хадаа оролдолго хэ... түрүү дүй дүршэлэй ... юм. Ажалдамнай

бусадайхиhаа илгарма ондоошье юун байхаб даа. Манай нютагта хони үсхэбэрилхэ хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулагдадаг. Колхознай хонин ажалhаа ашагүйхэн олзо абадаг байха. Жэшээнь, энэ жэл колхознай 770 центнер ноохо абаха түсэбөө

үлүүлэн дүүргэhэн, түрэл орондоо 785 центнер hайн шанартай ноохо худалдаhан байна. Гансахан ноохоо худалдажа, колхоз мүнгэн жасадаа хахад миллион шахуу түхэриг оруулаа, — гэбэ.

Зүгөөр хонишод Дулмажап Доржитаровна, тэрэнэй хани нүхэр Дармажаап Дандарович хоёр хүндэ хүшэр ажал тухайгаа, үбэлэй шэмэрүүн хүйтэн, зунай ааяма халуунда тухашардаг, ядардаг элдэб ушар тухайгаа манда дуулгаагүй юм. Харин колхозой хүтэлбэрилэгшэд хуушанайнгаа дүй дүршэлтэй малшадые hайса мэдэхэ болоhон байгаа бэзэ. Ноёхоной колхозой түрүүлэгшын орлогшо Бато-Мунко Аюрович Табутаров ажахынгаа габшагайшуул тухай хөөрэхэдөө:

— Дулмажап, Дармажаап Будаевтан урагшаа hанаатай, hайхан сэдьхэлтэй, нютагтаа хүндэтэй малшад юм даа, — гэжэ тон зүб тэмдэглэhэн байна.

Тэдэнэр hүүлэй жэлнүүдтэ бүришье hайн үрэ дүн туйлаа. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ юhэдэхи табан жэлэй туршада жэлhээ жэлдэ эхэ хонин бүриhөө хурьга абажа, зарим жэлнүүдтэ бүри дээшэшье амжалта туйлаhан байна. Байгша ондо бүришье hайн амжалтанууд туйлагдаа. Зуун эхэ хонин бүриhөө 108,6 хурьгадые абаhан, хонин бүриhөө 3,7 килограмм ноохо хайшалhан, эхэhээнь hалгааха үедөө хурьгадайнгаа шэгнүүрые 22 килограммда хүргэhэн байна.

Тобшолон хэлэхэдэ, Дулмажап Дармажаап хоёр аhан шадалаараа, үнэн сэхээр ажаллаха, зуураа түрүү малшадай дүй дүршэлдэ түшэглэдэг байна. Хонидые искусственна аргаар үрэжүүлгын, тэрэшэлэн түл абалгын нарин нягта, орёо оньhые тон hайнаар шудалhан зон Тэдэнэй байрада хонидые искусственна аргаар үрэжүүлгэдэ хэрэглэгдэдэг микроскоп, инструментнүүд, эм дом байдаг юм. Дулмажап Доржитаровна хони үрэжүүлхэ «хэрэгые» яhала урагшатай шудалhан хадаа, хонидойнгоо үрэжүүлгые эгээл болзор соонь, hайн шанартайгаар хэжэ дүүргэhэн байна.

Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэл тон харюусалгатай хэрэг. Дулмажап Доржитаровна депутат нэрээ hанажа, үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлгые энэ жэл эртээнhээ эмхи гуримтайгаар эхилhэн байха. Хонишод өөhэдөө колхозойнгоо даалгаhан техникэ дүүрэн хүсэн

соонь ашаглажа, нилээд ехэ юумэ бүтээгээ. Зунай үедэ, намарай сагта Будаевагай эрхилдэг отарынхид 600 центнер hайн шанартай үбhэ бэлэдхээд мүнөө фермэ шадарайнгаа ногоон hолоомоной талмай дээрэhээ яhала ехэ тэжээл газаагаа оруулжа байна. Тиихэдэ Дулмажап Доржитаровна зооветеринарна мэргэжэлтэдтэй hайса зүбшэжэ, хүдэлмэриингөө график, гурим табинхай, хонидоо бүришье hайнаар эдеэлүүлжэ, харууhалжа байна.

— Ажалша бэрхэ, дорюун лэ хонишод даа. Үнинэй хүдэлжэ байhан эдэ малшад баян дүршэлөө бусадта дамжуулан үтэдэг, залуушуулда туhалдаг, хамтын хэрэгэй түлөө хам оролсодог хадаа олоной дунда хүндэтэй болонхой, гэжэ Табутаров хөөрөөгөө үргэлжэлүүлнэ. — Мүнөө Дулмажап Дармажаан Будаевтан нютагайнгаа суута хонишон. СССР-эй Верховно Соведэй депутат Жамбал Биликтуевич Санжиевай отарынхидтай аха мана мүрысэжэ, мэргэжэл шадабариия мэдэлсэнэ. Олон жэлэй туршада абьяастай ажалаараа шалгарhан хадань нютагаархиниинь Дулмажабые аймагай Соведтэ депутадаар hунгаhан юм.

Сэлэнгын аймагай Соведэй гүйсэдкомдо хонишон, депутат Дулмажап Доржитаровна тухай хөөрэлдөөнэй болоходонь, баhал урин дулаан, магтаалтай үгэнүүд дуулдаха байгаа бэлэй.

— Ноёхоной бэрхэ малшан жэлhээ жэлдэ hайн үрэ дүн туйлана, — гэжэ аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо, хүдөө ажахын Управлениин начальник нүхэр Баторов хөөрэнэ. — Харин депутадайнгаа уялга ямараар дүүргэнэб гэжэ тобшоор хэлэхэдэ, мүн лэ магтаалда хүрэмэ. Сессинүүдтэ ходо ерэжэ, хүдөө ажахые хүгжөөхэ асуудалнуудаар зүбшэлсэжэ, шиидхэлсэжэ байдаг. Энэ тэрэ шухала асуудалнуудые табиха, зүйтэй зүб hанамжа дурадхалнуудые оруулха зэргээр ехэ эдэбхитэй депутат гэжэ хэлэхэ байнаб. Оролдосотой шударга ажалаараа социалис мүрысөө үүсхэжэ, сэбэр сэхэ ябадалаараа, олониие оройлжо ябаhаараашье депутадаингаа уялга, үүргые нэрэтэй солотойгоор дүүргэжэ ябана гээшэ лаб даа. Мүн колхоздоо ажалай журам, гурим сахиха, малшадые эд бараагаар хангаха тушаа ехэхэн хүдэлмэри үнгэргэнэ.

Ноёхоной солото хонишод Будаевтанай бүлын 12 жэлэй турша соо хэhэн габьяата ажалай дүнгүүдые голлон гаргаха болоо hаа, эдэ жэлнүүдтэ Дулмажап Доржитаровнагай эрхилдэг отарынхид 30 гара мянган килограмм hайн шанартай нарин ноохо түрэн түрэдөө тушааhан. Нимэ ехэ ноохоорнь наян мянган метр эгээл үнэтэй бүд нэхэжэ, хоёр гаран мянган костюм оёхоор!

Эдэбхитэй, шэн зоригтой ажалаараа, урин налгай, хүхюун зангаараа арад зоной дунда хүндэтэй болоhо, олоной этигэл найдабарида хүртэhэн бэрхэ хонишоной ажалай, ажабайдалай намтар нимэ арюун hайхан лэ.

Р. БАЛДАНОВ,
манай корр.

БАРХАНАЙ ХОРМОЙДО МҮНДЭЛhЭН БЭЛИГ

Барханай хүдөөгэй соёлой Байшангай дэргэдэ байгуулагдаhан лекторскэ бүлэгэйхид партиин XXV съездын материалнуудаар 150 лекци, тэдэнэйнгээ олонхиинь хүлын гүүртэ, фермэнүүдтэ, полевой стануудта ажаллажа байhан ажалшадай урда уншаhан байна. Нютагай интеллигенци, мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэдhээ бүридэhэн 16 лекторнүүд манай лекторскэ бүлэгтэ ородог юм. Лекторнүүд мэргэжэл дүршэлэйнгөө зэргээр өөhэд өөhэдын темэтэй байдаг гээшэ. Жэшээнь, эгээл унинэй лекторнүүдэй нэгэн, нютагай дунда hургуулиин түүхын багша Г. Э. Дамбаев научна атеизмаар, уласхоорондын байдалаар, hургуулиин директор Д. Б. Муиков педагогическа темээр, партиин съездын материалнуудаар, колхозой экономист В. У. Дармаев хүдөө ажахын экономикын асуудалнуудаар лекци уншадаг байнад.

• Уран hайханай дэбхигэдэй ажал тухай заабол хэлэлтэй. Манай соёлой байшангай эдэбхитэдэй хүсөөр 30 гаран концерт нүүлэй үедэ табигдаhан байна. Тэдэнэй 17 концертнь түб hууриhаа холуур, малшадай урда харуулагдаhан байгаа. Ажалшадай уран hайханай Бүхэсоюзна нэгэдэхи фестивальда манай hууринай хоор хабаадалсаhан, тиин түс фестивалиин диплом хүртэhэн юм.

Республика дотороо Барханай арадай театрай нэрэ унинэй суурханхай. Арадай театр энэ үе соо мүн лэ амжалтатай хүдэлhэн байна. Театрай артистнарай табиhан зүжэгэй ниислэл хото Улаан-Үдэhөө сэнхир экранаар дамжуулагдаhаниие зон hанана ёhотой. Театрай ветеран, Буряадай АССР-эй культурын габьяата хүдэлмэрилэгшэ Р. Е. Ешонов болон театрай залуу артистнар бүхэсоюзна радиогоор творческо амжалтануудтухайгаа хөөрөөhэн.

hууринай соёл культурын хүдэлмэрилэгшэд сомоной Соведтэй, колхозой парткомтой хамта үбэлдэ бэлэдхэлгэ эртээнhээ ябуулhан юм. Соёлой байшангай капиталь-

на заhабарилга түгэсхэгдэжэ, доторойнь шэмэглэл, харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүд бэлдэгдэнэ. Мүн колхозой отделенинүүдтэхи Харганын, Арбуунай, Хонхиныи культбазануудай түхеэрэлгэдэ манай соёлой байшангай хүдэлмэрилэгшэд туhалалсаhан байна. Культбазануудай галнууд үбэлдөө улам хурса яларжа, тэндэ ажалайгаа hүүлээр малшадай амарха, хатар наада эмхидхэхэ, дуу хүгжэм шагнаха, эрдэм hургуулиия дээшэлүүлхэ түлэмтэ байха ёhотой. Культбазануудта политическэ болон уран hайханай номоор баян библиотекэ, нүүдэл кино хүдэлмэрилжэ эхилээ. Нүүдэл киногой киномеханик Д. Н. Бадмаев бүхы гурбан культбазые шэнэ фильмнүүдээр хангажа урдинэ.

Ниитын малай үбэлжэлгын эгээл харюусалгатай ажал хүдэлмэриин хаhа оробо. Энэ үедэ малшадаа нэгэдхэмэл аргаар хангадагбди. Агитбригадын бүридэлдэ hууринай соёлшод, медицинын хүдалдаа наймаанай, ажаhуудалай эрилтэ хангадаг ком-

бинадай хүдэлмэрилэгшэд, лектор, концертнэ бригада оролсодог. Лекторскэ бүлэгэйхид үбэлэй hаранудтахи хүдэлмэриингөө түсэб табинхай.

Манай арадай театрай артистнар Хоца Намсараевай «Тайшаагай ташуурые» табихаар бэлдэжэ байна. Концертнэ программа шэнэдхэхэ, зүжэг бэлдэхэ болон соёл-гэгээрэлэй бүхы хүдэлмэри манай соёлой байшангай уран hайханай хүтэлбэрилэгшэ Х. Г. Цыренов, режиссер Б. Б. Чойнжуров гэгшэд бүхы бэлиг шадабариа элсүүлэн, эдэбхитэйгээр хүтэлбэрилнэд.

Агитбригадынхидай наймаа ябаха газар нилээд олон. Бархаг, Элhэн, Хонхино тосхонуудта ажаhуугшад мал ажалай 64 hуурин, гурбан полевой стан гэхэ мэтэ. Нэгэдхэмэл аргаар зониие хангалгын график зохёогдонхой.

Графигай ёhоор агитбригада октябриин 14-дэ Хонхиныи hүн haалиин фермэдэ ерэhэн байна. Нэн түрүүн малшад hонирхолтой лекци шагнаад, удаань баян программатай концерт харабад. Энэ үдэр малшад үнгэрhэн hаранудай мүрысөөнэй дүн гаргаа. Түсэбөө үлүүлэгшэдтэ вымпел, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаа. Мүрысөөнэй манлайда ябагшадай зэргэдэ Ажалай Улаан Тугай ордента haалишад, аймагай Соведэй депутат С. Б. Баянаева, Б. Р. Батуева, haалишад Ц. Г. Базарова, Ц. Г. Гармаева ороно.

Агууехэ Октябриин 60 жэлэй алдарта ойн баярай hайндэртэ бэлэдхэл хаа хаанагүй үргэноор ябуулагдана. Экономико болон соёл культурын хүгжэлтые алдарта ойн баярта зорюулнабди. Энэ талаар манай Соёлой байшангай, колхозой бүхы соёлшодой урда ажалшадые хангалта бүри hайжаруулха талаар ехэ зорилгонууд табигдана. Эдээнээ амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ манай аймагай культурын таhагайхид анхарал, туhаламжа үзүүлхэ бэзэ гэжэ найданабди.

В. ГАРМАЕВ.
Барханай соёлой байшангай директор.
Баргажан.

Хурамхаанай дунда hургуулида 1200 hурагшад hурана. Эндэ дүй дүршэлтэй багшанар олон. Үхибүүдые эрдэм номдо шуналтайгаар hургахаhаа гадна, тэдэниие ниитын ажалда эдэбхитэйгээр хабаадуулна, ажал хэхэ дадалтай болгоно, ерээдүйн мэргэжэл шэлэн абахаар хүмүүжүүлнэ. Энэ талаар физикын багша Цыбикдоржо Шагдурович Шагнуевай эдэбхи үүсхэл hайшаалтай. Тэрэ классhаа гадуур хүдэлмэри ехээр хэдэг гээшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: hургуулиин түрүү багша Цыбикдоржо Шагнуев.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ОРОЛДОСЫН АШААР

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй хоёрдохи кварталай дүнгөөр Тарбагатайн кооператорнууд Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба облпрофсоюзай дамжуулгын Улаан Тугта, 1.650 түхэриг мүнгэн шанда хүртэhэн юм. Профсоюзай комитедэй түрүүлэгшэ М. М. Федотова дамжуулгын Улаан туг абахадаа, Тарбагатайн кооператорнууд үнөө hайнаар хүдэлжэ, удаадахи кварталнуудта энэ тугаа алдахагүйн тула оролдохобди гэжэ мэдүүлhэн байгаа.

Энэ коллектив юhэн hарынгаа түсэб үлүүлжэ, жэлэйнгээ даабари болзорhоо урид дүүргэхээр хүдэлжэ ябана.

Тарбагатайн гуталай магазинай наймаашан, комсомол басаган В. Григорьева эрхим ажалайнгаа түлөө «Худалдаа наймаанай отличник» гэhэн тэмдэгээр шагнагдажа, республикын залуу мэргэжэлтэдэй следтэ хабаадалсаа бэлэй. Тэрэ ажаллажа байгаад заочноор hуралсажа, кооперативна техникум дүүргэhэн байна. Мүн Дээдэ-Саянтын магазиниие даагша В. Малофеева ажалдаа магтаалтай.

Коммунис ажалай коллектив гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Энэ мүрысөөндэ оролсоhон 180 наймаалагшадай 67 хүниинь коммунис ажалай ударник болоhон байна. Ингэжэ Тарбагатайн кооператорнууд арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлые ажалай эрхим бэлэгүүдтэйгээр угтахаар зорилго урдаа табича.

З. ТЭЛИН.

БАЙГААЛИИН ЭДИР ХАНИНАР

«Түрэл Эхэ орон соогуураа аяншалга» гэhэн hонирхолтой кружок Петропавловкын дунда hургуулида эмхидхэгдэнхэй. Кружогые тус hургуулиин географиин багша Г. Н. Ипатьева зургаан жэлэй туршада хүтэлбэрилхэ зууруа, hурагшадые географида дуратай гаар хүмүүжүүлжэ шадаа. Мүнөө тус кружогой гэшүүд «Географи болон Советскэ Союзай карта hайнаар шудалhанай түлөө» гэhэн магтаалай табан диплоомоор шагнагдаhан байна. hурагшад Лена Швец, Боря Сухарев, Ира Табинаева, Таня Борисова болон бусад кружогойнгоо хүдэлмэридэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаадалсаhанайнгаа түлөө hургуулинингаа зүгhөө тусхай дипломуудаар шагнагдаhан байгаа. Багшань Галина Никифоровна hурагшадта географи зааха талаар hайн амжалта туйлаhанайнгаа түлөө байгша оной август hарада Эхэ ороноймнай ниислэл Москва хотодо үнгэргэгдэhэн уласхоорондын конгрессто хабаадалсажа ерэhэн байха юм.

Мүн энэ hургуулиин дэргэдэ 1972 ондо ой модоной ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ туhалагшадай бүлэг эмхидхэгдэhэн байгаа. Мүнөө энэ бүлэгтэнь 50 гаран hурагшад хабаадалсажа, дүтэ шадарай ой тайга соогуур ябажа, харууhа эмхидхэдэг, модоной үрэhэ суглуулжа, таридаг болонхой. Жэшээнь, 1975 ондо Хайласа гэжэ газарhаа модоной 12 килограмм үрэhэ суглуулжа, өөhэдынгөө эмхидхэhэн питомнигто hуулгаhан байна. Тиихэдэ Болдог нютагта hурагшадай гараар уляангиран 50 мянган эшэ hуулгагдаа.

Үнгэрhэн зунай үедэ hурагшад hуулгаhан эдэ мододоо харууhалhан, ехэхэн талмай бог шорой, үмхирhэн модонуудhаа сэбэрлэhэн байгаа. Бүхыдөө hурагшадай хүсөөр уляангирай 100 мянган эшэ hуулгагдаhан, нарhан, шэнэhэн болон бусад модоной үрэhэн суглуулагдажа, питомнигто таригдаhан байна. Үхибүүд сүлөөтэй сагтаа байгаалиин баялиг харууhалжа ябахадаа, ой тайгада дурлажа hурана, тэндэхи амитадай ажабайдалтай дүтөөр танилсана, ханинарынь болоно ха юм.

Н. АЖЕЕВА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ороной эгээ томо «Ниппон кокан» гэжэ металлургическа предприятиин ажалшадай буруушаалга.

ТАСС-ай фотохронико.

телефон · телеграф · радио

ХИЛЫН СААНАhАА

Японой ажалшан түмэн өөрынгөө ажабайдал hайжаруулхын түлөө тэмсэнэ.

Ороной олонхи предприятинуудай зонхилхы тушаалтад коммунистнууд тухай, мүн түрүү үзэл бодолтой хүнүүд тухай элдэбын муухай худал хуурмаг үгэ тараана. Коммунистнууд тушаа худал хуурмаг үгэ эрид таhа хорихо, салин хүлhэнэй талаар үгытэй, баян гэхэ мэтын илгаа болюулха гэhэн эрилгэ ажалшад табина.

БУДАПЕШТ

БАМ—БУДАПЕШТ: хани барисаанай уулзалга

ТАСС

Эндэхи электро-түхеэрэлгэнүүдэй заводой коллектив «Зуун жэлэй барилгада хабаадагшадые халуунаар амаршалнабди! Совет-венгриин аха дүүгэй эбдэршэгүй хани барисаан мандаха болтогой!» гэhэн гоё hайхан транспарантнуудаар Байгал-Амарай түмэр замай барилгашадай комсомолой делегацине угтаба. Совет хүбүүд, басагад предприятиин цехүүд соогуур ябажа, хүдэлмэришэдтэй хөөрэлдөө. Удаань совет ба венгер залуушуулай хани барисаанай митинг дээрэ залуу хүдэлмэришэд үгэ хэлэхэдээ, асари ехэ барилгын түлөөлэгшэдые халуунаар амаршалhан. КПСС-эй ба Ленинскэ комсомолой съездүүдэй шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлжэ байhан совет залуушуулай ажалай баатаршалгануудаар урмашан баясажа байhанаа мэдүүлбэ. Венгриин комсомолшууд, республикын бүхы залуушуул БАМ айхиһан баатаршалгын жэшээ, совет залуушуулай ажалай амжалта илалтануудые дагаха юм гэжэ эдэнэр мэдүүлhэн байна.

ВАШИНГТОН

США-дахи хоёрой хоорондын үе

ТАСС

Холбоото Штадуудай политическэ байдал хоёрой хоорондын үедэ оробо. Дж. Фордын хүтэлбэрилдэг республиканецуудай мүнөөнэй правительство hаяхан болоhон hунгалтын үедэ илаhан демократическа партиин түлөөлэгшэ Дж. Картерта засагаа дамжуулан үгэхые бэлдэжэ байна. Дж. Картер ерэхэ жэлэй январиин 20-до США-гай президентын тушаалда хуулитаар ороходо ёhотой.

Тушаалhаа буухала байhан засаг захиргаан гол түлэб мүнөөнэй политикаяа бэелүүлнэ. Гүрэнэй департаментын түлөөлэгшын мэдүүлhэнэй ёhоор, эрхэ түлөөлэлгөө дамжуултар үлэhэн саг соо Дж. Фордын правительство гадаадын политика бэелүүлгэдэ шэнэ уялганудые абахагүй байна. Дж. Картерай бүлэг США-гай гадаадын политическэ шэнэ ябуулгануудта хабаатан түсэбүүдые зохёохо юм.

НЬЮ-ЙОРК

МҮНӨӨ ҮЕЫН ГОЛ ШУХАЛА АСУУДАЛ

ТАСС

Буу зэбсэгүүдые хуряаха асуудалнуудаар ООН-ой Генеральна Ассамблейн нэгэдэхи комитедтэ болоhон хөөрэлдөөн уласхоорондын шахардуу байдал hуларуулхые гүрэнүүдэй хүсэжэ байhыень элирхэйлэн гэршэлнэ.

Советскэ Союзай түлөөлэгшэ В. Л. Исраэлян зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряаха тухай асуудалнуудаар СССР-эй хараа бодолые тайлбарилхадаа, ядерна буу зэбсэг туршалгые бүгэдэ ниитэрээ бүрин хүсэдөөр хорихо тухай асуудал зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгые болюулха арга олгохо байна гэжэ тэмдэглээ.

Ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые дэлгэрүүлэн тараахагүй гээшэ ядерна дайнай аюул сараhан шухала асуудал болоно. Энэ талаар hайн, найдамтай үндэhэ hуури табигдаhан ядерна буу зэбсэгүүдые тараахагүй тухай договорто гар табигдаhаар зургаан жэлhээ үлүү тэн саг үнгэрбэ. Зуугаад гүрэн гэхэ гү, али дэлхэйн бүхы гүрэнүүдэй гурбанай хоёр хубиин энэ договорто гараа табиhаниинь hайшаалтай. Договорто хабаадагшадай тоое улам олошоруулха шухала.

КАИР

Египедэй правительствын түсэбүүд

ТАСС

АРЕ-гэй президент А. Садат Египедэй шэнэ правительствын заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ, энэ правительствын зорилгонуудые найруулhан байгаа.

Булимтаран эзэмдэгдэhэн газар дайдаяа сүлөөлхэ гээшэ урдынхяараа гол зорилгомнай байhаар гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Орон доторой демократиие бэхижүүлхэ хэрэг хоёрдохи hуурида табигдана. Ороной урда оршоhон хүшэр бэрхэшээлтэй олон асуудалнуудые шиидхэхэ зорилготойгоор хэдэ хэдэн хубилалтануудые хэхэ байнабди гэжэ президент хэлээ.

Эдэ бүхы асуудалнуудые нэгэн доро бэелүүлхэ ёhотой байhамнай хүшэр бэрхэшээлтэй гэжэ А. Садат мэдүүлбэ. Энэнь правительствада нэмэлтэ харюусалга табина.

Хэдэхэн үгөөр

БЕЛГРАД (ТАСС) КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хани ёhоной албанай хэрэгээр СФРЮ-да ерэхээ байhыень тон ехэ удха шанартайда тоолонобди, — гэжэ СФРЮ-гай гадаадын хэрэгүүдэй талаар Союзна секретарнадай тусхай түлөөлэгшэ М. Калевич пресс-конференци дээрэ мэдүүлбэ.

Энэ ерэлгэ, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэй СФРЮ-гэй президент, СКЮ-гай түрүүлэгшэ И. Броз Титын хэхэ хөөрэлдөөнүүд югослав совет харилсаае бүхы талааринь хүгжөөхэ шэнэ алхам болохо гээд этигэнэбди. Энээниие Югославиньшье, Советскэ Союзниье нэгэхалад тоолоно гэбэ.

ЛИМЭ. (ТАСС) Совет Перугай алинишье талада ашагтай туhатай холбоо барисаае саашадань хүгжөөхэ тухай хэдэ хэдэн хэлсээнүүдтэ гар табигдаа. Эдэмнай научно-техническэ мэдээсэлнүүдые абалсаха, мэргэжэлтэдэй делегацинуудые эльгээлсэхэ, научна хуралдаануудые ба конференцинүүдые эмхидхэхэ, промышленностиин ба хүдөө ажахын элдэб hалбаринуудаар хамтын шэнжэлгэнүүдые хэхээр хараална.

БЕЙРУТ. (ТАСС). Ливанда амгалан байдал hэргээхэ түсэб дүүргэлгын түрүүшын шата түгэсхэгдөө. Таба мянга хүрэтэр хүнhөө бүридэhэн, аюулгүй байдал сахиха арабуудай хоорондын хүсэнүүдэй частьнууд Ливанай ниислэл хотын оршондо асараг даад байна. Эдэнь ойрын 48 часай турша соо далай портhоо хотын урда захадахи Хадас хүрэтэр Бейрудтэхи фронтын бүхы линиие зүбшаhан «буферна зонодо» байраяа эзэлхэ ёhотой юм ха. Эдэ хүсэнүүдэй подразделенинүүдые хубаарилан табилга ямаршье гэтэлдаагүйгөөр үнгэржэ байна.

МАДРИД

ИСПАНИДАХИ БҮГЭДЭНИИТЫН ЗАБАСТОВКО

ТАСС

Хүдэлмэришэдэй комиссинуудай, Ажалшадан бүгэдэниитын холбооной, Хүдэлмэришэдэй профсоюзна нэгэдэлэй уряагаар сөөно хогдолон ниитэ национальна 24 часай забастовко Испанида дүшэн жэлэй турша соо анха түрүүшынхиеэ ноябриин 12-то үнгэргэгдөө.

Улад зоной байдалые муудхахаар правительствын политикые буруушааhан Испаниин хэдэн миллион ажалшад хүдэлмэридөө гарахаяа эсэбэ. Салин хүлhые тон ахир хэмжээндэнь байлгаха, хүдэлмэришэдые ажалhаань гаргаха, бүри ехэ эрхэ үйлэдбэриин зэдтэ олгохо зорилготой ябуулганууды бүгэдэалан бодогшод эрид буруушаана.

Барселоно ба Сарагосохи барилгын бүхы хүдэлмэри зогсоогдоо. Аустуры ба Леоной провинцинуудай нүүрhэнэй шахтанууд, Испаниин бүхы портонууд, банкнууд, магазинууд, гүрэнэй олон эмхи зургаанууд хаагдаа.

Бүhалгаалан бодогшод социально экономическа хубилалтануудые хэхэ, мүн энэ гэдэ ниитын амнисти соносхохо, политическа хэрэгүүдээр мүрдэгдэжэ гадаадада гараhан бүхы эмигрантнуудта орон нютагтаа бусаха эрхэ олгохо, демократическа, граждан ба профсоюзна сүлөө hэргээхэ эрилтэнүүдые табина.

Саянһаа Витим хүрэтэр

МАНАЙ АЙЛШАД

Хандагатайн леспромхозой модошодто МНР-эй Улаан-Баатарай гэр байрануудые баридаг комбинадай. Сэлэнгын аймагай модо бэлэдхэгшэд айлшаар ерэжэ, доодо складайнь ажал худэлмэритэй танилсаба. Өөрынгөө нютагта шэнэ леспромхоз байгуулжа байһан Сэлэнгын аймагһаа ерэһэн айлшад модошодой бухы худэлмэри эхэ һонирхон, анхаралтайгаар хараһан байна.

Айлшад хойто удэрынь модо болбосоруулдаг, мебель хэдэг комбинатда хурэжэ, модоной улэгдэлнуудые хэрэглэдэг аргатайнь танилсаа.

Манай республикын модо бэлэдхэгшэдэй гурбан бүлэг түлөөлэгшэд Монголой Арадай Республика айлшаар ошохо юм.

В. СТУПИН.

Ниитын эрдэмэй институтда

АМАН ЗОХЁОЛ ШЭНЖЭЛХЭ ТАЛААР

Хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат М. И. Тулохонов Махачкала хотодо болоһон арадай аман зохёол шэнжэлэгшэдэй Бүхэсоюзна конференцидэ хабаададаһанаа һаяхан буцажа ерэбэ. Тус конференци хадаа СССР-эй Наукануудай академиин фольклорой талаар научна сове дэр, СССР-эй Наукануудай академиин Дагестанай филиалай түүхэ, хэлэ болон литературын институдаар эмхидхэгдээ.

Мүнөө үеын совет фольклористикын орёо, шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэбэ. Тус конференцидэ манай ороной 30 гаран республика болон областьнуудһаа эрдэмтэд суглараа. 70 элидхэл һанагдаа. Тэрэ тоодо СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент В. Г. Базанов, Бүхэдэлхэйн литературын А. М. Горькиин нэрэмжэтэ институдай фольклористикын таһагые даагша В. М. Гацак болон бусад элитэ эрдэмтэд элидхэл хээ.

Арадай аман зохёол шэнжэлхэ талаар ехэ дэлисэтэй, гүнзэгы удхатай номуудые бэшэхэ гэшэ тон шухала гэһэн тобшолол тус конференци дээрэ хэгдээ.

А. СОДНОМОВ.

МЭРГЭЖЭЛЭЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛНЭ

Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадта «Ажалай эрхим мэргэжэлтэ» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө эхилһэн конкурс боложо дүүрэбэ. Конкурсдо нооһо ээрэгшэдэй дундаһаа В. С. Молонова, бүд нэхэгшэдэй сооһоо В. И. Горбунова гэгшэд илаа. Үнгэрһэн энэ конкурсдо түйлагдаһан ажалтануудые анхаралдаа абажа, олоной дунда дэлгэрүүлхэ гэһэн шиидхэбэри конкурсын комисси гаргаба.

Манай корр.

ДАЙШАЛХЫ НҮХЭДТЭЙГӨӨ УУЛЗАБА

Улаан сэрэгшэ Даши Дармаевай Мурманск хотодо алба хэжэ байхадань, Эсэгэ ороноо хамгаалхын Агууехэ дайн эхилээ һэн. Манай нютагай хүбүүн 1942 ондо Волховско фронт шадар дайн байлдааная гал аюултай түрүүшынхеэ уулзаа олһон. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ байлдаан, тулалдаанда оло дахин хабаадажа, хоёр дахин шархатаһан байгаа. Гурэн түрын үндэр шагналда хүртөө, Гвардиин младша лейтенант Д. Дармаев Иллатын баярай удэрые Латвида угтаһан юм.

Энэ һаяхан Билян хотодо хоёрдохи Прибалтийска фронтын дайнай ветерануудай заншалта табадахи уулзалгада оложо сэнхэй.

Дайнай һүүлээр Улаан-Үдэ хото ерэжэ, локомотив-вагон заһабарилгын заводто 25 жэлэй туршада худэлжэ ябана.

Д. Дармаев худэлжэ ябаһан газартаа магтаалтай, шударга бэрхэ ажалаа хүн байһаараа онсо шалгардаг. Энэ заводто худэлжэ үе сооһоо арба гаран хүндэлэлэй грамота, «Түмэр замай социалис мүрысөөнэй илагша» гэхэ мэтэ тэмдэгүүдтэ хүртэһэн юм. Найман жэлэй туршада КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой гэшүүнээр һунгагдаһан байгаа.

Запасай офицер Даши Очирович Дармаев олон хүүгэдэй эсэгэ юм. Тэрэнэй ехэ хүбүүнинь Андрей Ленинградай Кировэй нэрэмжэтэ Сэрэгэй медицинын академиин курсант, Людмила басаганинь милициин старшина, Томсон басаганинь бэлшын дээдэ һургуули дүүргэжэ, балшар жаахан хүхэ хүбүүдые һургажа ябана. Одхон Клара басаганинь энэ жэлэ 10-дахи классай шаби юм. Өөрөө Даши Очирович түрэл заводтоо мүлигшөөр худэлнэ.

ЭЖЭЛ ХОЁР

Булгиха, эсэхэеэ
мэдэхэгүй
Бургааһан морнёо
унаһаа
Хотоноо тойроод
гүйлгэхэдэм
Хотошын гүлгэн дахагша.
Хэбэрынь, мүнөөдөр
сухалтай ха,
Хэрүүлхээд, хусаад
һаланагүй.
Наадахаа ябаад
гэхэдэмни
Намайе тоожо үгэнэгүй.
Шэрээд абаашахаа
һанахадам
Шэхэндэм гүлгэн
аһашаба.
Яаһан тэнэг амигамши,
Яһа үгэхэб...
табиш даа-а-а..

Ц ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото

СЭРЭГЭЙ АЛБАНДА ҮДЭШЭБЭ

Сэрэгэй алхаэтэ албанда мордогшодто зорюулагдаһан митинг Улаан-Үдэ хотын гүмэр замшадай клуб соо болобо. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветерануудай, дайшалхы болон политическа бэлэдхэлэй отличнигуүд ябаһан сэрэгшэд һаял 18-тай боложо ябаһан ерээдүйн сэрэгшэдые үдэшэлсэхөөр суглараа. Тус митингые ВЛКСМ-эй Улаан-Үдын горкомой секретарь В. Тимашев нээһэн байна. Удаань граждан болон Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветеранууд, залуушуулай түлөөлэгшэд ендэр дээрэ гаража, амжалтатай түүрэе түүхэ.

Сугларагшадай дундаһаа ендэр дээрэ түрүүлэн гарагшадай нэгэн — Буряадай сэрэгшэд сооһоо Улаан Армиин түрүүшын командир, дайнай ветеран Н. М. Туманцев үгэ хэлэхэдэ, залуу сэрэгшэдэй албаяа һайнаар дүүргэжэ ерэхэынь хүсэбэ.

Үдэшэлэгэ дээрэ республикын сэрэгэй комиссар Д. Д. Гончиков, прибор бүтээлгын заводой комсомол-залуушуулай бригада хүтэлбэрилэгшэ Виктор Краснов, сэрэгшэ Н. Дугаров гэгшэд үгэнүүдые хэлэһэн байна.

Удаань Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветерануудта эдэбэ шалтагаанаар барюулагдаагүй үлэһэн Совет орондой орден, медальнуудай сугларагшадай нэрэмжэ альга ташалган доро барюулагдаба. Тэдэнэй дундаһаа запасай младша лейтенант, мүнөө Зүүн Сибириин технологическа институдай ректор, техническэ эрдэмэй кандидат, профессор Д. Ш. Фроловто Эсэгэ ороноо хамгаалгын нэгэдэхи шатын орден барюулагдаба. Тэрэ нэгэдэхи Украинын фронт дээрэ миномётно взводые 19 наһатайдаа командалжа ябаа. Тиин фронт дээрэ оролдоолтойгоор һайн һара ябахуй сагаа ехэ дайлалдажа ябаһан гүрэн удаа, һүүлшынхиднь хүн дээр шархатаһан байгаа. Эсэгэ ороноо хамгаалгын хоёрдохи шатын орденоор дайнай ветеран Т. Ф. Багинов болон бусад шагнагдаба.

Сэрэгэй албанда мордохоо байгшадай зүгһөө Александр Рудь харюу үгэхэдөө, сэрэгэй үялгата албаа һайнаар дүүргэжэ ерэхэбди гэжэ аха нүхэдтэ, түрэлхидтөө, дүүнэрээ бүтэнай зүгһөө найдуулба.

О. ЦЫБИКОВ.

«ЗӨӨЛЭН АЛТА» ТУШААНА

Баргажанай аймагай «Байкалец» колхоз загаһа баригхаһаа гадна, ушөө норко үсхэбэрилдэг ажахы юм. Бэлһэн ондо тус ажахы энэ сэнтэй аңгай тоо толгод олошоруулхын тулада ниидэй ехэ удэлмэри хэжэ, горитой амжалта туйлаһан байна. Энэ дэхэн норкын фермын нэгэ норкоһоо 4,3 гүлгэ абаха байһан һаа, тэрэнээ холо үлүүлжэ, 5,1 гүлгэ абаа.

Мүнөө энэ «зөөлэн алта» гүрэндэ тушааха хаһа эхилбэ. Колхозой гэшүүд эрхим шанартай арһа тушааха гэһэн социалис мүрысөө дэлгэрүүлээд, оролдосотойгоор ажаллажа байна. Энэ жэлэй Эрхүүгэй бэлэдхэлэй пунктда 105 мянган норкын арһа тушаагдаха юм.

Үнгэрэгшэ жэлдэ тус колхозой аң харагшад А. К. Шадрина, З. А. Терентьева, А. Н. Мишарина гэгшэд ехэ жалта туйлажа. ВДНХ-гай бронзово медальнуудта хүртэһэн юм. Мүнөөдэ тэдэнэй нэр габшагай һайнаар хүдэлнэ. Мүн энэ үндэр амжалтада Буряадай АССР-эй габьяата зоотехник Лидия Степановна Лошкарёвагай ехэхэн хубита бии.

В. БАБКИНОВ.

ДМИТРИЙ СТОЛБОВ — ЧЕМПИОН

Спорт

Улаан-Үдэ хотын «Труд» бүлгэмэй шатаршадай дунда түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэрэгдэһэн мүрысөөн дүүрэбэ.

Мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаһан «Электромашина» заводой инженер В. Ильин һүүлшын уулзалгануудта тухашагажа, В. Маракаев ба Ю Очирова шүүгдэбэ. Тиин инженер барилгашан Д. Столбов абажа боломоор 13-һаа 11 очкотойгоор түрүү һуурида гараа. В. Ильин хоёрдохи, В. Шагдыров гурбадахи һууринуудые эзэлээ.

Наадаһан дүнгөөр Д. Столбов, В. Ильин гэгшэд Улаан-Үдэ хотын ба республикын түрүү һуури эзэлхэ наадануудта хабаадаха эрхэтэй болоо.

• • •

РСФСР-эй шатаршадай дунда түрүү һуури эзэлхын түлөө эзэлхэтэ XXXII уулзалга ноябриин 10-һаа Эрхүү хотодо эхилбэ. Энэ наадада Сибириин болон Алас Дурна зүгэй зонын эрэшүүл хабаадалсана.

Манай Буряадай республикаһаа шатаршад Б. Митыпов, В. Залкинд, В. Агафонов, М. Леонов гэгшэд хабаадана. Мүрысөөндэ бабаадагша Буряадай зон уулзалга үнгэрхэ.

В. МАМИЛОВ.

НААДАН ЭХИЛЭЭ

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физкультура, спортын комитет ажалшадай дундэ спортын худэлмэри һэргээхэ, тэрэнэдэ олон зониие хабаадуулхэ зорилгоор 1976—1977 онуудта залуушуулай дунда спортын олон зүйлэй наадануудые үнгэргэхэ гэһэн тогтоол габа.

Республикын залуушуулай дунда үнгэргэгдэхэ наадан гурбан шатада хубаагдана. 1976—1977 онуудта үнгэргэгдэхэ түрүүшын шатын программаһаа ГТО-гой болон спортын олон зүйлэй наадануудые оруулагдажа, нэн түрүүн республикын колхоз, совхозуудта, һуралсалай газарнуудта, предприяти, эмхи зургаануудта, физкультурын коллективүүдтэ үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

Мүрысөөнэй хоёрдохи шатань 1977 ондо районой, хото городуудай болон спортын бүлгэмүүдэй дунда түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэхэ болоно. Харин һүүлшын шата гэхэ гү, али түгэсхэлэй наадануудта республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө 1977 оной зун, намар һаранууд үнгэргэгдэхөөр түсэблэгдэбэ.

Түгэсхэлэй наадан хабаадагшад хоорондоо хоёр бүлэг боложо хубаарад мүрысэхэ болоно. Түрүүшынь бүлэгтэ оруулагдаһан спортын зүйлнүүд: дүрэ бүлэлдалгаан, хүнгэн атлетикэ, волейбол, шатараар республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөнүүд командааран, эрхимлэнэ гаража гэжэ эрмэлзэхэ болоно. Хоёрдохи бүлэгтэ оруулагдаһан спортын бүлэгэмүүдэй дунда спортын арбан зүйлөөр мүрысэхэ юм.

Республикын залуушуулай дунда соносхогдоһон спортын һонирхолтой түрүүшын наадан спортын бүлэгэмүүдэй дунда баскетболоор боложо дүүрэбэ. Энэ «Забайкалец» клубай эрэшүүлэй, эхэнэрүүдэй командануудай эрхимлэһэн байна.

Б МИРОМАНОВ.

ШАМБАЙШУУЛ ШАЛГАРХА

«Труд» бүгэмэй спортын ордон соо баскетболоор Алас Дурна зүгэй зонын залуушуулай дунда түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үсэрэлдээр эхилбэ.

Зонын залуушуулай наадан Амарай, Сахалинай, Камчаткын, Шитын областьнуудай, Хабаровско, Приморско хизаарнуудай, Буряадай АССР-эй суглуулагдамал команданууд хабаадалсана.

Долоон удэрэй туршада үргэлжэлхэ мүрысөөн үсэлэгэр удэрэй 4 чаһаа эхилбэ. Мүнөөдэрэй наадануудые удэрэй 12 чаһаа эхилхэ. Бусад удэрнүүдтэнь 4 чаһаһаа эхилхэөр хараалагдана. Наадаһай ажамад судьяагаар республикын категориин судья В. А. Ким Эрхүү хотоһоо ерэнхэй.

Улаан-Үдэ хотын спортын бүлгэмүүд болон эмхинүүд Алас-Дурна зүгэй зонын залуушуулай дунда эхилһэн бүхэроссин табадахи наадаанда хабаадалсаһан «Эрхим добтолгошо», «Эрхим хамгаалагша», «Залуу хабадагша», «Илагша командын тренертэ» болон бусада шагнал тусхай шангуудые тогтооһон байна.

Мүрысөөн ноябриин 18 болотор үргэлжэлхэ.

Манай корр

ТОБШОХОНООР

∇ ХҮҮГЭДЭЙ спортын һургуулинуудай һурагшадай дунда волейболоор республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн боложо дүүрээ.

Захааминай, Баргажанай, Прибайкалиин, Кабанскын, Мухар-Шэбэрэй аймагуудай, Улаан-Үдын хүүгэдэй спортын һургуулинуудай хүбүүд, басагадай команда хабаадаа. Энэ хабаадаһан байна. Республикын нииһлэл хотын хүүгэдэй спортын һургуулиин эдир волейболистнууд илажа. Буряадай АССР-эй чемпионууд болобо. Нёондо жэл илаһан Захааминай аймагай түлөөлэгшэд 2-дохи һуурида гараа.

∇ СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ Герой, гвардиин ахалагша лейтенант Александр Аксеновой шанагшадта хүртэхын түлөө дүрэ бүлэлдалгын баридаагаар бүхэсоюзна мүрысөөн Новосибирск хотодо һаяар нээгдэхэнь.

Манай республикын бэлигтэй бэрхэ залуу барилдаашад Николай Бураев, Михаил Елбаскин, Александр Мильгадаев, Сергей Галсанов болон хамта 13 хүн наадаанда хабаадалсаха ошобо.

БМ. ЖИГЖИТОВ.

Ноябриин 14-һөө ноябриин 21 болотор

ТЕЛЕВИДЕНИ

ВОСКРЕСЕНИ, 14

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 9.55 — Үхибүүдтэ «Шинии нүхэр хүгжэм». 10.30 — Һурагшадта «Светофор» гэһэн телевизионно викторина.

«Орбита». 10.45 — «Олимпиада-80». 11.30 — «Хүгжэмтэ киоск». 12.00 — ГДР-һээ дамжуулга. 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — Забһарлалга. 14.20 — Хоккейгоор улас хоорондын мүрысөөн. ЧССР — СССР (3-дахи үе). 14.55 — «Киногоор аяншалгада» клуб. 15.55 — Улаcхоорондын һонин. 16.25 — «Рожденная революцией» — уран һайханай фильм. «Оборотни» (8-дахи сери). 18.00 — «Время». 18.30 — Забһарлалга. 18.40 — Уран зохёол. 19.25 — М. Рейзен дуулана. 19.35 — «И был вечер, и было утро» — уран һайханай фильм. 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «Худөөгэй час». 22.15 — «Хүгжэмтэ киоск». 22.45 — «Олимпиада-80». 23.30 — «Мои ровесники». Телевизионно баримтата фильм. 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 11.30 — «Всадник с молнией в руке». 12.50 — «Хүгжэм».

ПОНЕДЕЛЬНИК, 15

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — Дамжуулгын программа. 18.05 — «Ленинград — баатар-герой хото». Киноочерк. 18.25 — «Залуу бэлигэнэй анхаралтай байха». 18.45 — Үхибүүдтэ мультфильмнүүд: «Хүхюу карусель», «Парасолька», «Автомобиль». 19.05 — «Пропагандистнар ба һуралсагшадта туһаламжа» (буряадаар). 19.25 — «Һанаял даа, сэрэгэй дуунуудые...» — киноочерк. 19.45 — **«КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри бэлүүлхын түлөө»** гэжэ цикл. 20.35 — «Байгалиин хуули ёһоор» — киноочерк. 20.35 — «Буряадай гүрэнэй «Байгал» гэжэ дуу, хатарай ансамблиин концерт (1-дэхи хубинь). 21.30 — «Уласхоорондын шэнжэлгэ». 21.50 — Буряадай гүрэнэй «Байгал» гэжэ дуу, хатарай ансамблиин концерт (2-дохи хубинь).

ВТОРНИК, 16

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.30 — «Шанар» — баримтата фильм. 11.30 — **«Түүхын хуудаһанууд»**. «Дундуур зуун жэлдэ үеын хүгжэм». 12.00 — «Сибирь байгаалитай танилсанаади». 12.20 — В. Маяковский. «Хэн болохоб?». 12.45 — Үхибүүдтэ — фильм **«Канатоходец»**. 13.50 — Забһарлалга. 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — Балетэй артистнарай концерт. 14.35 — **Социалис мүрысөөнэй дабшаса.** 15.20 — Г. Гауптман — «Наранай орохын урда тээ». СССР-эй Гүрэнэй академическэ Бага театрай фильм-зүжэг. 18.00 — «Время».

Улаан-Үдэ. 18.30 — «Уласхоорондын шэнжэлгэ». 18.50 — Телевизионно һонин. 19.10 — «Энээниие булта мэдэхэ ёһотой».

«Орбита». 19.30 — «Подвиг разведчика» — уран һайханай фильм. 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — **«Социалис мүрысөөнэй дабшаса».** 22.00 — Э. Грач наадана. 22.15 — «Энээниие таанар шадахат» — залуу ухаалан зохёогшодой конкурс. 23.20 — Забһарлалга. 23.30 — Москвагай сэрэгэй округой дуу, хатарай ансамблиин концерт. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — «А. С. Пушкин. России түүхын хуудаһанууд» — баримтата фильм. 18.30 — Забһарлалга.

«Орбита». 18.40 — «Рембрандт. Офортнууд». Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 19.00 — «Мүнөөнэй эрдэм наука».

Улаан-Үдэ. 19.30 — «РСФСР-эй арадай артист Д. Д. Дондуковой уран бэлиг тухай». 20.10 — Хүгжэмтэ программа. 20.40 — «Тувадахи уулзалганууд» — киноочерк. 21.00 — «Дом для Серафима» — уран һайханай фильм.

СРЕДА, 17

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.45 — «Зураг бүхэндэ — наран». 11.00 — Дм. Фурманов — «Чапаев». 11.45 — «Горнистнар, дохёо үгыт!». 12.30 — Үхибүүдтэ — фильм. «Такой большой мальчик». 13.50 — Забһарлалга. 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — «Рембрандт. Офортнууд». 14.30 — «Мүнөөнэй эрдэм наука». 15.00 — «Манай намтар. 1919-дэхи он». 16.15 — «Хүн ба хуули». 16.45 — «Здесь наш дом» — уран һайханай фильм (1-дэхи сери). 17.50 — А. Слободян наадана. 18.00 — «Время». 18.30 — Забһарлалга. 18.40 — «Эстони» гэжэ гүрэнэй академическа театрай солистнүүдай концерт.

Улаан-Үдэ. 19.10 — «Факел» — студентнэрэй уласхоорондын үдэртэ зорюулагдаһан программа. 19.50 — Телевизионно һонин. 20.10 **«КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри бэлүүлхын түлөө».** 20.40 — Хүгжэмтэ забһарлалга.

«Орбита». 20.50 — А. Слободянник наадана. 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — Спорт тухай баримтата фильмүүд харуулагдаха. 21.45 — «Хүн ба хуули». 22.15 — «Здесь наш дом» (1-дэхи сери). 23.20 — Забһарлалга. 23.30 — «Эстони» гэжэ театрай солистнүүдай концерт. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Удэ. 18.10 — «Багшада — экран». 18.30 — «Хаһинарай уран шүлэг».

«Орбита». 19.10 — «Хоккейгоор СССР-эй чемпионат». «Крылья Советов» — ЦСКА. 19.45 — «Здесь наш дом» (1-дэхи сери).

Улаан-Үдэ. 20.50 — «Как узнать у вас улыбка?» — уран һайханай фильм.

ЧЕТВЕРГ, 18

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «Спортлото» наадалга. 10.15 — «Хүн ажал худэлмэрээрэа алдартай юм». «Ажалай тэмэ мүнөө үеын совет литература». 11.15 — «Эрдэмтэдэ үгэ үгтэнэ». 11.30 — «Угалзанууд». 12.00 — «Шатарай һургуули». 12.30 — Э. Москвитина наадана (арфа). 12.50 — Үхибүүдтэ — «Уран шүлэг». 13.05 — «Старты надежд». 13.50 — Забһарлалга. 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — Искусствын уран бэлигтэнэй концерт. 14.50 — «Спортлото» наадалга. 15.00 — «Басагад, хабала харуулаал!» Молдавиин виноград үргүүлэгшэдэй конкурс. 16.00 — **Олон түмэнэй ленинскэ университет.** 16.30 — «Уласхоорондын шахардуу байдал һуларуулгада эсэргүүсэгшэдэй тэмсэлэ тон шухала зорилгонууд». 16.30 — «Здесь наш дом» (2-дохи сери). 17.35 — Балетэй артистнарай концерт. 18.00 — «Время». 18.30 — Забһарлалга. 18.40 — «Эрдэмтэдэ үгэ үгтэнэ». 18.55 — «Спортлото» наадалга. 19.05 — Искусствын уран бэлигтэнэй концерт.

Улаан-Үдэ. 19.45 — «Музейн залуудаар». 20.20 — Телевизионно һонин. 20.40 — Хүгжэмтэ забһарлалга.

«Орбита». 20.50 — «Наранай обсерватори» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «Һолонгын бухы үнгөөр» — баримтата фильм. 21.35 — **«Олон түмэнэй ленинскэ университет».** 22.05 — Концерт. 22.15 — «Здесь наш дом» (2-дохи сери). 23.20 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.45 — «Здесь наш дом» (2-дохи сери).

Улаан-Үдэ. 20.50 — Түрэлхидтэ зорюулагдаһан нэвтэрүүлгэ. 21.10 — «Повесть о настоящем человеке» (кино).

ПЯТНИЦА, 19.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.30 — «Литература уулзалганууд». Н. Тихонов. 11.10 — **«РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадуд хөөрэнэ».** 11.25 — «Ажалдаа, ажалуудалдаа дуунтай хамта». Залуу гүнсэдхэгшэдэй бүхэсоюзна телевизионно конкурс. 12.30 — Үхибүүдтэ — фильм. «Арбан табатай капитан». 13.50 — Забһарлалга. 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — «Миниин үетэн» — баримтата фильм. 14.30 — **«Мүнөөдөр — Ратретнэ сэрэгүүдэй ба артиллериин удэр».** Ракетын сэрэгүүдэй ба артиллериин маршал В. Ф. Толубко үгэ хэлэхэ. 14.45 — Сэрэгшэдтэ зорюулагдаһан хүгжэмтэ программа. 15.15 — «Баатаршалга» — телеальманах. 15.45 — «Бидэнэр — эрхэтэй!» — телевизионно зүжэг. 17.15 — «Прагын концерт». Фигурна халтиргаар уласхоорондын мүрысөөн. 18.00 — «Время».

Улаан-Үдэ. 18.30 — Хүгжэмтэ ... Телевизионно һонин. нал (буряадаар). Телевизионно һонин.

«Орбита». — «РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадуд ...» 20.00 — «Прагын ...» Фигурна халтиргаар уласхоорондын мүрысөөн. — «Харгы» ... фильм. 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «...га» — телеальманах. — «Бидэнэр — эрхэтэй!» — телевизионно зүжэг. 23.20 — Забһарлалга. 23.30 — Томскын ... арадай инструментнүүдэй оркестр наадана. «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — «...путного ветра, ...» баримтата фильм.

«Орбита». — «Ажалдаа, ажалуудалдаа дуунтай хамта». ... сэдхэгшэдэй телевизионно конкурс.

Улаан-Үдэ. 19.15 — «...для всей планеты» ... 20.45 — «Одна ...дей» — уран ... фильм.

СУББОТО, 20.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.20 — ... ба ВР-эй ород арадай ... рументнүүдэй академическа оркестрэй концерт. «Ан амитадай аймаг...». — «Уран шүлэг». 13.20 — «Харгы ... Забһарлалга. 14.00 — һонин. 14.10 — «Алтан тулхюур» ... фильм. «Элүүр энхэ ...». 16.00 — «Правда» ... политическа ... ЮАР ... уласхоорондын ... тухай хөөрэхэ. «Театр. Һургашань ...». 17.50 — ... фильм. 18.00 — ... 18.30 — Забһарлалга. ... Ород арадай ... хорой академическа ... концерт. 21.00 — «Время». 21.15 — ... дай аймаг». 22.15 — ... лэгүүдэй дуратай мүрнүүд». — ... 22.50 — ... выставкын залуудаар ... луу уран зурагашадай ... сэдэвтэ выставка. Забһарлалга. 23.30 — ... рэнэй Омскын ... хоорой концерт. ... «Время». 00.30 — «Динамо» (Ригэ) ... Забһарлалга ... «Спортлото» наадалга.

ВОСКРЕСЕНИ, 21.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 10.10 — ... То Байгалда болоһон ... удэрнүүд».

«Орбита». 10.40 — ... «Динамо» (Р...) ЦСКА. 11.20 — ... то» наадалга. «Приключения ... мультфильм. ... РСФСР-эй Верховно ... депутат, «Москва ... ровочная» депогой ... М. Н. Васильевтай ... нок» телестудиин ... дай уулзалга. 12.45 — Р Гамзатовай шүлэг ... Фильцманай ... циклһээ. 13.00 — ... скэ Союзда алба ... 14.00 — Шэнэ һонин ... «Хүгжэмтэ киоск». ... Уласхоорондын һонин. «Номой таг». ... Мультфильм. 16.00 — «Дуун-76». 16.25 — ... бүлгэрүүлгэ ... ... 18.00 — ... 18.30 — Забһарлалга. «Хүдөөгэй час». М. Равель — «Болеро» фильм-концерт. «Киногоор аяншалгада» ... клуб. 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «За ...небо» — уран ... фильм. ... ССР-эй МВД-гэй ... сэрэгүүдэй ... хоорой концерт. ... Забһарлалга. 23.30 — «Хүгжэм». ... 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 12.45 — ... үүдтэ — «Кыш и ... феля» — уран ... фильм. 14.05 — ... программа.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Арадай хиналтад бариха дээрэ — түрүү бэшэг. «Республиканская удэр» — сугуулбари. Социалис мүрысөөн үргэлжэлнэ, мэдээсэл: «Жэлэй түсэб дүүргэгдэбэ!» — Г. Гильбухай статья. «Ашаг үрэ ба шанар шэнжэдэ — гол анхарал» — ТАСС-ай материал.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Харбаа шиидхэбэри абтаһан һаа» — С. Прелоновскын статья. «Социалис мүрысөөндэ мүндэлөө» — АПН-эй материал. «Совет эрдэмтэдэй туйлалта» — АПН-эй материал. «Түрэл орон дотор — суглуулбари.

Гурбадахи хуудаһанда. «Һургуулиин ажабайдал» — тухай хуудаһан.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Бүмбэрсэг дэлхэйн шэнэ һонин. Спортологой тираж, дүнгүүд. Соносхолнууд

САГАН УЛАРИЛ

Мүнөөдэр республика дотор нэгэ үүлтэй, нэгэ салмаа байха. Байгалай урда бэерэ саһан ороно, баруун тээнь саһан орохогүй. Баруун тээнэ секундын 3—7 метр хүсэтэйгөөр халхилха. Республикын олонхи аймагуудаар үдэшэ 9—14, Байгалай урда бэерэ 5—10, хойто аймагуудаар, мүн Ахын, Түнхэнэй ба Захааминай аймагуудаар 13—18 градус хүйтэн болохо.

Редакторай орлогшо **М. Н. НИМА...**

Манай адрес, телефон:

Индекс: 670000, г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 2-54-93, приемная — 2-54-93, зам. редактора — 2-68-08, ответ. секретаря — 2-62-62, отделов: партийной жизни — 2-60-... советского хозяйства — 2-63-86, пропаганды ... гации — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, советского ... тельства и быта — ..., культуры и школы — ..., писем в сельскоров — ..., информации — ..., приемная — 2-56-62, машинное бюро — 2-35-95, корректорская.

□ «БУРЯАД ҮНЭН» □ 1976 оной ноябриин 14. □ 4-дэхи хуудаһан □ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-04799.